

**ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ & ΑΝΕΡΓΩΝ
ΚΕΠΕΑ/ΓΣΕΕ**

Γνωρίζω & Διεκδικώ
ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΟΥ

Συμμετέχω
ΣΤΟ ΣΥΝΔΙΚΑΤΟ ΜΟΥ

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η ανα-
παραγωγή εν όλω ή εν μέρει ή και περιληπτικά,
κατά παράφραση ή διασκευή, του παρόντος έρ-
γου με οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο, μηχανικά, η-
λεκτρονικά, φωτοτυπικά, ηχογραφήσεως ή άλλως
πως σύμφωνα με τον Ν.2387/1920,4301/1929, το
Ν.Δ.3565/56,4254/62, 4264/62 και Ν.100/75 και
λοιπούς εν γένει κανόνες Διεθνούς Δικαίου, χωρίς
προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διανέμεται Δωρεάν

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος από τον Πρόεδρο της Γ.Σ.Ε.Ε. συν. Γιάννη Παναγόπουλο	9
Τι είναι το ΚΕ.Π.Ε.Α.....	10

ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τι είναι σύμβαση εξαρτημένης εργασίας	12
Αναγγελία σύμβασης	12
Ποιος είναι υπάλληλος	12
Ποιος είναι εργάτης	12
Τι είναι σύμβαση έργου	12
Τι είναι σύμβαση ανεξάρτητων υπηρεσιών	13
Τι είναι σύμβαση αορίστου χρόνου & ορισμένου χρόνου	13
Τι είναι πλήρης απασχόληση	13
Τι είναι μερική απασχόληση	13
Πως υπολογίζονται οι αποδοχές των μερικώς απασχολουμένων	14
Τι είναι εκ περιτροπής εργασία	15

ΜΙΣΘΟΣ

Τι είναι μισθός	16
Υπολογισμός ωρομισθίου.....	16
Πώς καθορίζεται το ύψος του	17
Μπορεί ο μισθός να είναι μικρότερος από την ΕΓΣΣΕ.....	17
Μπορεί ο μισθός να είναι ανώτερος από την ΕΓΣΣΕ	17
Πότε καταβάλλεται ο μισθός	17
Είναι υποχρεωτικό το εκκαθαριστικό μισθοδοσίας.....	18

Προθεσμία διεκδίκησης αξιώσεων	18
Ποιες είναι οι τακτικές αποδοχές	18
Αποζημίωση για εκτός έδρας απασχόληση.....	19

ΒΛΑΠΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

20

Τι είναι βλαπτική μεταβολή	20
Η βλαπτική μεταβολή θεωρείται απόλυση.....	20
Δικαιώματα εργαζομένου σε περίπτωση βλαπτικής μεταβολής	20

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ

21

Τι είναι διαθεσιμότητα	21
Διαδικασία θέσης του μισθωτού σε διαθεσιμότητα.....	22
Ποιες είναι οι αποδοχές κατά τη διαθεσιμότητα	22
Λόγοι ακυρότητας της διαθεσιμότητας & ποιες οι συνέπειές της	22
Που προσμετράται ο χρόνος διαθεσιμότητας	22

ΕΠΙΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

23

Έννοια της επίσχεσης εργασίας	23
Δικαιώματα των μισθωτών	23
Διαδικασία επίσχεσης	23
Υπόδειγμα δήλωσης επίσχεσης εργασίας	25

ΩΡΑΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

26

Νόμιμο ωράριο	26
Συμβατικό ωράριο	26
Ανώτατο συμβατικό ωράριο	26
Τι είναι υπερεργασία & πώς αμείβεται	26

Τι είναι κατ' εξαίρεση υπερωρία	27
Πώς καθορίζεται το ανώτατο όριο υπερωριών	29
Πότε είναι νόμιμη η υπερωρία	29
Τι είναι νυκτερινή εργασία	29
Πώς αμείβεται η νυκτερινή εργασία	29

ΑΡΓΙΕΣ.....30

Πώς αμείβεται το Σάββατο	30
Επιτρέπεται η εργασία την Κυριακή	30
Πώς αμείβεται η Κυριακή	30
Ημέρες υποχρεωτικής αργίας	30
Ημέρες προαιρετικής αργίας	31
Ποιες είναι οι κατ' έθιμον αργίες	31

ΑΔΕΙΕΣ.....32

Ετήσια άδεια αναψυχής	32
Άδεια για το 1 ^ο Ημερολογιακό έτος	33
Άδεια για το 2 ^ο Ημερολογιακό έτος	33
Άδεια για το 3 ^ο Ημερολογιακό έτος	33
Πίνακας αδείας & ημερών αδείας	34
Ποιες ημέρες υπολογίζονται στην άδεια	36
Χρόνος χορήγησης της άδειας	36
Τμηματική χορήγηση της άδειας.....	36
Βιβλίο αδειών	37
Αποδοχές του μισθωτού κατά την άδεια	37
Χρόνος καταβολής των αποδοχών αδείας και επιδόματος αδείας.....	37
Πότε διπλασιάζονται οι αποδοχές	37

Απαγορεύεται η εργασία κατά την άδεια	37
Απαγορεύεται η απόλυση κατά την άδεια	38
Μεταφορά αδείας	38
Δικαιούται άδεια ο εργαζόμενος κατά τη λήξη της σύμβασής του	38
Άδεια στράτευσης	39
Άδεια γάμου & γέννησης παιδιού	39
Άδεια μητρότητας	39
Άδεια θηλασμού & φροντίδας παιδιού (μειωμένο ωράριο)	40
Εναλλακτική χρήση μειωμένου ωραρίου ως άδεια φροντίδας παιδιού	40
Ειδική άδεια προστασίας μητρότητας	40
Ποιοι από τους γονείς δικαιούται άδεια για τη φροντίδα του παιδιού	41
Άδεια για τη φροντίδα υιοθετημένων παιδιών	41
Άδεια φροντίδας παιδιού με τη διαδικασία παρένθετης μητρότητας	42
Άδεια γονική	42
Άδεια στις μονογονεϊκές οικογένειες	43
Άδεια για ασθένεια μελών της οικογενείας	43
Άδεια σχολική	44
Ποιοι γονείς δικαιούνται το μειωμένο ωράριο	44
Άδεια για μεταγγίσεις αίματος και αιμοκάθαρσης	45
Άδεια γονέα για παιδί με νόσημα που απαιτεί μεταγγίσεις αίματος	45
Άδεια λόγω θανάτου συγγενούς.....	45
Άδεια σπουδαστική	45
Άδεια για μεταπτυχιακό	46
Άδεια εκπαίδευσης συνδικαλιστών	46
Άδεια εκλογική	47

ΑΠΟΛΥΣΗ	47
Τρόποι λύσης σύμβασης αορίστου χρόνου	47
Λύση σύμβασης ορισμένου χρόνου	48
Καταγγελία σύμβασης από εργαζόμενο	48
Διατυπώσεις απόλυσης.....	49
Απαγορεύσεις απόλυσης	49
Ομαδικές απολύσεις	50
Πότε είναι άκυρη η απόλυση	51
Δικαιώματα εργαζομένου στην άκυρη απόλυση	52
Προθεσμία για την άσκηση αγωγής	52
Υπόδειγμα καταγγελίας της σύμβασης	53

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ	54
Πώς υπολογίζεται η αποζημίωση	54
Χρόνος και τόπος καταβολής	54
Πότε παραγράφεται η αποζημίωση	54
Πότε δεν οφείλεται αποζημίωση	55
Πότε οφείλεται μειωμένη αποζημίωση	55
Κρατήσεις στην αποζημίωση	56
Περιορισμοί στο ύψος της αποζημίωσης	56
Πότε δικαιούνται οι αποχωρούντες αποζημίωση	56
Πίνακας αποζημίωσης υπαλλήλων σε περίπτωση απόλυσης	57
Πίνακας αποζημίωσης εργατοτεχνιτών σε περίπτωση απόλυσης	58
Τρόπος απόλυσης	59
Απόλυση χωρίς προειδοποίηση	59
Απόλυση με προειδοποίηση	59
Προϋποθέσεις για το ταμείο ανεργίας	60

ΑΣΘΕΝΕΙΑ..... 61

Όρια βραχείας ασθένειας 61

Πώς πληρώνεται η ασθένεια 61

ΔΩΡΑ ΕΟΡΤΩΝ..... 62

Δώρα εορτών 62

Χρόνος που συνυπολογίζεται στα Δώρα Πάσχα & Χριστουγέννων..... 63

Χρόνος που δεν συνυπολογίζεται στα Δώρα Πάσχα & Χριστουγέννων 63

Χρόνος καταβολής Δώρων Πάσχα & Χριστουγέννων..... 63

Πώς υπολογίζονται τα Δώρα 64

ΔΟΜΗ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ..... 65

Περιφερειακά Γραφεία Πληροφόρησης Εργαζομένων & Ανέργων 66

Ομοσπονδίες..... 67

Εργατικά Κέντρα..... 73

Συναδέλφισσες - φοι,

Η ΓΣΕΕ με αυτή την πρωτοβουλία της και την επανέκδοση του οδηγού των εργασιακών δικαιωμάτων, προσδοκά να καλύψει την ανάγκη ενημέρωσης και πληροφόρησης των εργαζομένων για τα βασικά εργασιακά τους δικαιώματα τα οποία σε αρκετές περιπτώσεις καταστρατηγούνται.

Οι προηγούμενες εκδόσεις εξαντλήθηκαν πολύ γρήγορα, για αυτό προχωρήσαμε **σε νέα έκδοση που εμπεριέχει όλες τις νέες εργασιακές ρυθμίσεις**, προκειμένου να φθάσει αυτός ο οδηγός αν είναι δυνατόν σε όλους τους εργαζόμενους, στους συνδικαλιστικούς φορείς αλλά και στους εργοδότες, έτσι ώστε να είναι σε όλους γνωστά τα δικαιώματα αλλά και οι υποχρεώσεις της κάθε πλευράς.

Η ΓΣΕΕ θεωρεί ότι παράλληλα με την καθημερινή συνδικαλιστική δράση πρέπει να ενημερώνουμε και να πληροφορούμε τους εργαζόμενους για όλα τα δικαιώματα και τις κατακτήσεις μας.

Η γνώση είναι το κυρίαρχο στοιχείο της συλλογικής δράσης που ενδυναμώνει την ενότητα και το διεκδικητικό λόγο των εργαζομένων.

Με την επανέκδοση αυτή του ΚΕ.Π.Ε.Α. πιστεύουμε ότι προσφέρουμε ένα πολύτιμο και χρήσιμο εργαλείο γνώσης και πληροφόρησης που θα βοηθήσει την καθημερινή δράση και λειτουργία των συνδικάτων αλλά και των εργαζομένων.

**Με συναδελφικούς χαιρετισμούς,
Γιάννης Παναγόπουλος
Πρόεδρος Γ.Σ.Ε.Ε.**

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ & ΑΝΕΡΓΩΝ ΤΗΣ Γ.Σ.Ε.Ε.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (Γ.Σ.Ε.Ε.) οργάνωσε το «ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ & ΑΝΕΡΓΩΝ» (ΚΕ.Π.Ε.Α./Γ.Σ.Ε.Ε.) το οποίο έχει έδρα το κτίριο της Συνομοσπονδίας στην οδό Αέφελγιτò 3 έάέ Δάόςòβιί 69 στην Αθήνα. Το ΚΕ.Π.Ε.Α. έχει στελεχωθεί με επιστήμονες και συνδικαλιστές φιλοδοξώντας να αποτελέσει ένα μέσον έγκυρης και έγκαιρης πληροφόρησης προς τους εργαζόμενους και άνεργους, Έλληνες και οικονομικούς μετανάστες, για θέματα εργασιακών σχέσεων, ασφαλιστικής νομοθεσίας και μεταναστευτικής πολιτικής καθώς και για θέματα απασχόλησης και κατάρτισης αντίστοιχα. **Αποτελείται από τα εξής Γραφεία:**

Το **Γραφείο Εργασιακών Σχέσεων & Ασφαλιστικών Θεμάτων** παρέχει υπηρεσίες πληροφόρησης στους εργαζόμενους για την εφαρμογή των διατάξεων της Εργατικής & Ασφαλιστικής Νομοθεσίας. Επίσης υποδεικνύει τρόπους διεκδίκησης των δικαιωμάτων τους, επιλύει προβλήματα και παρεμβαίνει όπου χρειαστεί και κρίνεται απαραίτητο.

Ειδικά για τους μετανάστες συναδέλφους μας, το Κέντρο με το **Γραφείο Οικονομικών Μεταναστών** που ίδρυσε, θέλει να αποτελέσει τον χώρο όπου θα τους υποδέχονται και θα τους ενημερώνουν άνθρωποι που ενδιαφέρονται γι' αυτούς, τους θεωρούν ισότιμο κομμάτι της εργατικής τάξης της χώρας μας που έχει ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους Έλληνες συναδέλφους τους.

Στα πλαίσια λειτουργίας του ΚΕ.Π.Ε.Α. λειτουργεί **Γραφείο Έυρεσης Εργασίας**, όπου οι άνεργοι μπορούν να απευθυνθούν για να καταχωρήσουν το βιογραφικό τους, να αναζητήσουν εργασία και να ενημερωθούν για προγράμματα απασχόλησης και σεμινάρια κατάρτισης. Παράλληλα, οι εργοδότες έχουν τη δυνατότητα να αναζητήσουν προσωπικό μέσω της δωρεάν πρόσβασης στην ηλεκτρονική βάση των ανέργων που έχει καταρτίσει το Γραφείο στην ιστοσελίδα μας.

Το **Γραφείο Συμβουλευτικής** απευθύνεται τόσο σε ανέργους, με κύριο στόχο την υποβοήθηση και υποστήριξη τους στη πορεία της επαγγελματικής τους ανάπτυξης (εξατομικευμένη προσέγγιση), μέρος της οποίας είναι και η ανεύρεση της κατάλληλης θέσης εργασίας όσο και σε ευρύτερες ομάδες όπως εργαζόμενοι ή οικονομικοί μετανάστες όπου μπορούν να τύχουν πολύπλευρης καθοδήγησης και στήριξης σε δυσκολίες των εργασιακών προβλημάτων τους.

Το **Γραφείο Υποστήριξης** του Κέντρου συγκεντρώνει, αναλύει και επεξεργάζεται τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των ανέργων που επισκέπτονται το ΚΕΠΕΑ, τα ερωτήματα που θέτουν οι εργαζόμενοι και τα προβλήματα που κατά καιρούς απασχολούν τους οικονομικούς μετανάστες. Μέσω ενός ηλεκτρονικού προγράμματος πραγματοποιείται η διεξαγωγή στατιστικών στοιχείων για τα οποία ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο της Γ.Σ.Ε.Ε.

Η **Νομική Υπηρεσία** συνεπικουρεί το έργο των τμημάτων του ΚΕΠΕΑ, γνωμοδοτώντας και παρέχοντας όλη την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία και νομολογία, ώστε να γνωρίζουν όλοι οι εργαζόμενοι τα εργασιακά και ασφαλιστικά τους δικαιώματα. Συμβάλλει στην επίλυση διαφορών, παρεμβαίνει στους αρμόδιους φορείς όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο και γενικά παρέχει την νομική στήριξη σε συμβουλευτικό επίπεδο με τους νομικούς της συμβούλους σε εργαζόμενους και συνδικαλιστικές οργανώσεις.

ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

- Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επισκέπτονται το Κέντρο από τις 09:00 το πρωί μέχρι τις 19:30 το βράδυ, από Δευτέρα ως Παρασκευή.
- Να επικοινωνούν τηλεφωνικώς στον αριθμό 210 82.02.100, καθώς και με Fax στον αριθμό 210 82.02.186.
- Δια αλληλογραφίας στην ταχυδρομική διεύθυνση «Για το ΚΕΠΕΑ/ΓΣΕΕ οδός Αινιάνος 3 & Πατησίων 69 Τ.Κ.104-34 Αθήνα».
- Με e-mail μέσω του διαδικτυακού κόμβου στην ηλεκτρονική μας διεύθυνση <http://www.kepea.gr>

ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τι είναι σύμβαση εξαρτημένης εργασίας;

Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας είναι η συμφωνία μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου, βάσει της οποίας ο εργαζόμενος αναλαμβάνει την κύρια υποχρέωση να παρέχει την εργασία του στον εργοδότη, υπό την εποπτεία και τον έλεγχό του και ο εργοδότης την κύρια υποχρέωση καταβολής του μισθού. Οι κύριες υποχρεώσεις των μερών συνοδεύονται βέβαια και από αρκετές παρεπόμενες.

Υποχρεούται ο εργοδότης να αναγγείλει τη σύμβαση;

Ο εργοδότης υποχρεούται να αναγγείλει την πρόσληψη εργαζομένου στον ΟΑΕΔ μέσα σε 8 ημερολογιακές ημέρες ή μέσα σε 30 ημέρες αν πρόκειται για νεοϊδρυθείσα επιχείρηση.

Δικαιούται ο εργαζόμενος να ζητήσει εγγράφως ενημέρωση για τους όρους εργασίας;

Ο εργοδότης υποχρεούται να γνωστοποιήσει αναλυτικά στον εργαζόμενο τους όρους εργασίας, δίνοντάς του έγγραφο που περιγράφει τη μορφή της εργασιακής σχέσης και τους όρους της, ανεξαρτήτως αν η σύμβαση εργασίας καταρτίστηκε προφορικά ή γραπτά. (άρθρο.2 Π.Δ. 156/94)

Ποιος είναι υπάλληλος;

Υπάλληλος χαρακτηρίζεται ο εργαζόμενος στην εργασία του οποίου προέχει το πνευματικό στοιχείο, εκείνος δηλαδή που παρέχει κατά κύριο λόγο πνευματική εργασία.

Ποιος είναι εργάτης;

Εργάτης χαρακτηρίζεται ο εργαζόμενος που παρέχει κατά κύριο λόγο σωματική εργασία.

Τι είναι σύμβαση έργου;

Σύμβαση έργου υπάρχει όταν ένα πρόσωπο (εργολάβος) αναλαμβάνει έναντι ενός άλλου προσώπου (εργοδότη / κυρίου του έργου) την υποχρέωση εκτέλεσης ορισμένου έργου έναντι αμοιβής. Το κύριο στοιχείο που διακρίνει τη

σύμβαση εργασίας από τη σύμβαση έργου είναι ότι στην περίπτωση της σύμβασης εργασίας ενδιαφέρει η παροχή της εργασίας ανεξαρτήτως συγκεκριμένου αποτελέσματος, ενώ στην περίπτωση της σύμβασης έργου ενδιαφέρει το αποτέλεσμα της εκτέλεσης ορισμένου έργου.

Τι είναι η σύμβαση παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών;

Σύμβαση παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών υπάρχει, όταν ο παρέχων ανεξάρτητες υπηρεσίες αναλαμβάνει την υποχρέωση έναντι ενός προσώπου, για παροχή εργασίας χωρίς όμως να υπόκειται στην εποπτεία και τον έλεγχο του αντισυμβαλλομένου του. Κύριο χαρακτηριστικό, επομένως της σύμβασης παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών είναι η ανάπτυξη πρωτοβουλίας και η ανεξαρτησία ως προς τον καθορισμό του τόπου, του χρόνου και του τρόπου παροχής της εργασίας, κάτι που βασικά δεν συμβαίνει στην περίπτωση της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας.

Τι είναι σύμβαση ορισμένου ή αορίστου χρόνου;

Η σύμβαση εξαρτημένης εργασίας μπορεί να συμφωνηθεί για ορισμένο ή αόριστο χρόνο. Σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου υπάρχει όταν δεν καθορίζεται η διάρκειά της. Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου υπάρχει όταν η λύση της είναι ημερολογιακά καθορισμένη ή όταν συνδέεται με την εκτέλεση ορισμένου έργου ή την επέλευση ορισμένου γεγονότος.

Τι είναι η πλήρης απασχόληση;

Πλήρης / κανονική απασχόληση υπάρχει όταν συμφωνείται παροχή εργασίας που καλύπτει το ωράριο πλήρους απασχολήσεως που ισχύει στην επιχείρηση, το οποίο μπορεί να προκύπτει από τη σχετική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, τον Κανονισμό Εργασίας, τις ατομικές συμβάσεις εργασίας, την επιχειρησιακή συνήθεια κ.ο.κ.

Τι είναι η μερική απασχόληση;

Κατά την κατάρτιση της σύμβασης εργασίας ή κατά τη διάρκειά της ο εργοδότης και ο μισθωτός μπορούν με έγγραφη ατομική σύμβαση να συμφωνήσουν, ημερήσια ή εβδομαδιαία ή δεκαπενθήμερη ή μηνιαία εργασία, για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, η οποία θα είναι μικρότερης διάρκειας από την κανονική, δηλαδή την πλήρη απασχόληση (μερική απασχόληση). Η συμφωνία αυτή, εφόσον

μέσα σε οκτώ (8) ημέρες από την κατάρτισή της δεν γνωστοποιηθεί στην οικεία Επιθεώρηση Εργασίας, τεκμαίρεται (μαχητό τεκμήριο) ότι καλύπτει σχέση εργασίας με πλήρη απασχόληση. Αν η μερική απασχόληση έχει καθοριστεί με ημερήσιο ωράριο μικρότερης διάρκειας από το κανονικό, η παροχή της συμφωνημένης εργασίας των μερικώς απασχολούμενων πρέπει να είναι συνεχόμενη και να παρέχεται μία φορά την ημέρα.

Απαιτείται έγγραφο για τη μερική απασχόληση;

Η σύμβαση μερικής απασχόλησης πρέπει να καταρτίζεται εγγράφως. Η έγγραφη αυτή συμφωνία πρέπει να περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- α)** τα στοιχεία ταυτότητας των συμβαλλομένων,
- β)** τον τόπο παροχής της εργασίας, την έδρα της επιχείρησης ή τη διεύθυνση του εργοδότη,
- γ)** το χρόνο της απασχόλησης, τον τρόπο κατανομής και τις περιόδους εργασίας,
- δ)** τον τρόπο αμοιβής και
- ε)** τους τυχόν όρους τροποποίησης της σύμβασης. (άρθρο 2 Ν.2639/1998)

Πώς υπολογίζονται οι αποδοχές των μερικώς απασχολούμενων;

Οι αποδοχές των μερικώς απασχολούμενων δεν μπορεί να είναι κατώτερες από τις νόμιμες αποδοχές των πλήρως απασχολούμενων στην ίδια εργασία και καθορίζονται ειδικότερα ανάλογα με τις ώρες της μερικής απασχόλησης. Εφόσον το ωράριο απασχόλησής τους είναι μικρότερο των τεσσάρων (4) ωρών ημερησίως, οι αποδοχές των μερικώς απασχολούμενων μισθωτών προσαυξάνονται κατά επτάμισι τοις εκατό (7,5%).

Οι μερικώς απασχολούμενοι μισθωτοί έχουν δικαίωμα ετήσιας άδειας με αποδοχές και επίδομα αδείας, με βάση τις αποδοχές που θα ελάμβαναν εάν εργάζονταν κατά το χρόνο της αδείας τους, για τη διάρκεια της οποίας εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του α.ν.539/1945, όπως ισχύει.

Αν παραστεί ανάγκη για πρόσθετη εργασία πέρα από τη συμφωνηθείσα ο εργαζόμενος οφείλει να την παράσχει, σύμφωνα με τις αρχές της καλής πίστης, υπό την προϋπόθεση ότι είναι σε θέση να το κάνει. Αν παρασχεθεί εργασία

πέραν της συμφωνημένης, ο μερικώς απασχολούμενος δικαιούται αντίστοιχης αμοιβής με προσάυξηση 10%.

Σε κάθε περίπτωση πάντως, η απασχόληση κατά την Κυριακή ή άλλη ημέρα αργίας, όπως και η νυκτερινή εργασία, συνεπάγεται την καταβολή της νόμιμης προσάυξης.

Απαγόρευση απόλυσης λόγω άρνησης αποδοχής μετατροπής της σύμβασης από πλήρη σε μερική απασχόληση

Η απόλυση του εργαζομένου απαγορεύεται και είναι άκυρη αν γίνει λόγω της άρνησής του να δεχτεί πρόταση του εργοδότη για μετατροπή της απασχόλησής του από πλήρη, σε μερική.

Τι είναι εκ περιτροπής εργασία;

Κατά την κατάρτιση της σύμβασης εργασίας ή κατά τη διάρκειά της ο εργοδότης και ο μισθωτός μπορούν με έγγραφη ατομική σύμβαση να συμφωνήσουν κάθε μορφή απασχόλησης εκ περιτροπής.

Εκ περιτροπής απασχόληση θεωρείται η απασχόληση κατά λιγότερες ημέρες την εβδομάδα ή κατά λιγότερες εβδομάδες το μήνα ή κατά λιγότερους μήνες το έτος ή και συνδυασμός αυτών κατά πλήρες ημερήσιο ωράριο εργασίας.

Η παρεχόμενη από το άρθρο αυτό προστασία καλύπτει και τους απασχολούμενους με βάση τις συμφωνίες του προηγούμενου εδαφίου.

Αν περιοριστούν οι δραστηριότητές του, ο εργοδότης μπορεί, αντί καταγγελίας της σύμβασης εργασίας, να επιβάλει σύστημα εκ περιτροπής απασχόλησης στην επιχείρησή του, η διάρκεια της οποίας δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες στο ίδιο ημερολογιακό έτος, μόνο εφόσον προηγουμένως προβεί σε ενημέρωση και διαβούλευση με τους νόμιμους εκπροσώπους των εργαζομένων, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 240/2006 (ΦΕΚ252 Α) και του ν. 1767/1988 (ΦΕΚ63 Α). Σε περίπτωση που δεν υπάρχει Σωματείο ή Συμβούλιο Εργαζομένων η διαβούλευση πρέπει να γίνει με το σύνολο των εργαζομένων της επιχείρησης.

Οι συμφωνίες ή οι αποφάσεις της παραγράφου αυτής γνωστοποιούνται μέσα σε οκτώ (8) ημέρες από την κατάρτιση ή τη λήψη τους στην οικεία Επιθεώρηση Εργασίας.

ΜΙΣΘΟΣ

Τι είναι μισθός;

Μισθό αποτελεί κάθε παροχή του εργοδότη, οποιασδήποτε μορφής ή ονομασίας ή ειδικότερης αιτίας, που χορηγείται ως αντάλλαγμα για την εργασία, την απασχόληση του μισθωτού.

Υπολογισμός ωρομισθίου

Για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο, πολλαπλασιάζουμε το ημερομίσθιο επί 6 και το διαιρούμε με το ισχύον συμβατικό εβδομαδιαίο ωράριο, δηλαδή 40 ή λιγότερο, σε περίπτωση ωραρίου μικρότερου του 40ωρου.

ημερομίσθιο X 6

συμβατικό εβδομαδιαίο ωράριο (40 ή λιγότερο)

Παράδειγμα 1ο:

Για να βρούμε το ωρομίσθιο του εργάτη που παίρνει ημερομίσθιο 40 ευρώ, πολλαπλασιάζουμε τα 40 ευρώ επί 6 για να βρούμε τις εβδομαδιαίες αποδοχές, $40 \times 6 = 240$ ευρώ και στη συνέχεια το ποσό αυτό το διαιρούμε με τον αριθμό 40, δηλαδή όσες είναι οι ώρες της εβδομαδιαίας εργασίας, οπότε $240 : 40 = 6$ ευρώ ωρομίσθιο.

Για τους αμειβόμενους με μισθό, διαιρούμε τα 6/25 του μηνιαίου μισθού με τις 40 ώρες του ισχύοντος συμβατικού ωραρίου ή λιγότερες, εφόσον ισχύει μικρότερο ωράριο.

(μισθός: 25) X 6

ώρες εβδομαδιαίου ωραρίου (40 ή λιγότερες)

Παράδειγμα 2ο:

Για να βρούμε το ωρομίσθιο του υπαλλήλου που αμείβεται με μισθό 1250 ευρώ, διαιρούμε κατ' αρχή το μισθό με τον αριθμό 25, που είναι οι εργάσιμες μέρες του μήνα για να βρούμε το ημερομίσθιο, δηλαδή 1250 ευρώ: $25 = 50$ ευρώ, το οποίο στη συνέχεια πολλαπλασιαζόμενο επί 6 μας δίνει τον εβδομαδιαίο μισθό, που ανέρχεται σε 50 ευρώ $\times 6 = 300$ ευρώ. Το ποσό αυτό τελικά το διαιρούμε με τον αριθμό 40 για να βρούμε το ωρομίσθιο, το οποίο ανέρχεται σε 300 ευρώ: $40 = 7,5$ ευρώ.

Πώς καθορίζεται το ύψος του μισθού;

Το ύψος του μισθού εξαρτάται από το είδος της παρεχόμενης εργασίας και την ειδικότητα με την οποία πραγματικά απασχολείται ο εργαζόμενος.

Μπορούν οι αποδοχές να είναι κατώτερες της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (ΕΓΣΣΕ);

Η Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. υπογράφεται από την ΓΣΕΕ και τις εργοδοτικές οργανώσεις και καθορίζει τους ελάχιστους όρους εργασίας, μισθών και ημερομισθίων στον ιδιωτικό τομέα. Συνεπώς δεν μπορεί σε καμία περίπτωση οι αποδοχές του μισθωτού, να είναι κατώτερες της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.

Μπορούν να είναι ανώτερες της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.;

Για ειδικότερους κλάδους, επαγγέλματα ή και επιμέρους επιχειρήσεις είναι δυνατή η σύναψη μεταξύ των αντίστοιχων συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων και των οργανώσεων των εργοδοτών Κλαδικών, Ομοιοεπαγγελματικών ή Επιχειρησιακών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας που να βελτιώνουν τη θέση των εργαζομένων ως προς το ύψος του μισθού σε σχέση με την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας.

Πότε καταβάλλεται ο μισθός;

Ο εργοδότης οφείλει να καταβάλλει το μισθό σε τακτικά χρονικά διαστήματα, ανάλογα με την ατομική συμφωνία ή την τοπική συνήθεια (π.χ. κάθε βδομάδα, κάθε 15νήμερο, κάθε μήνα κ.λ.π.). Η καταβολή πρέπει να γίνεται στον τόπο της εργασίας και μέσα στο χρόνο του ωραρίου του εργαζομένου.

Είναι υποχρεωτικό το εκκαθαριστικό μισθοδοσίας;

Η εξόφληση του μισθού πρέπει να συνοδεύεται από εκκαθαριστικό σημείωμα μισθοδοσίας. Αν εφαρμόζεται μηχανογραφημένο σύστημα δίδεται ανάλυση μισθοδοσίας. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να αναλύονται οι κάθε είδους αποδοχές και οι σχετικές κρατήσεις που έγιναν σε αυτές.

Ποιες είναι οι προθεσμίες διεκδίκησης των αξιώσεων;

Οι αξιώσεις των εργαζομένων για κάθε είδους αποδοχές (μισθό, δώρα, επιδόματα, υπερωρίες κ.λ.π.) που δεν κατεβλήθησαν από τον εργοδότη **παραγράφονται μετά από 5 χρόνια**.

Σε περίπτωση παράνομης απόλυσης η αξίωση για καταβολή μισθών υπερημερίας υπόκειται σε τρίμηνη ανατρεπτική προθεσμία. Αυτό σημαίνει ότι η σχετική αγωγή πρέπει να ασκηθεί (κατάθεση και κοινοποίηση) μέσα σε 3 μήνες, άλλως απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Η αξίωση για καταβολή αποζημίωσης λόγω απόλυσης υπόκειται σε δμηνη ανατρεπτική προθεσμία. Πρέπει να σημειωθεί ότι η απόλυση είναι άκυρη ως παράνομη αν ο εργοδότης δεν καταβάλει αποζημίωση. Εναπόκειται όμως, στην ευχέρεια του εργαζομένου, αν θα ζητήσει την ακύρωση της απόλυσης ή την αποζημίωση.

Η καταγγελία στην Επιθεώρηση Εργασίας δεν διακόπτει την παραγραφή αξιώσεων.

Ποιες είναι οι τακτικές αποδοχές;

Τακτικές αποδοχές είναι ο βασικός μισθός ή το ημερομίσθιο, όλα τα επιδόματα και κάθε άλλη παροχή (χρηματική ή σε είδος) που δίνει ο εργοδότης σε σταθερή και μόνιμη βάση.

Στις τακτικές αποδοχές συμπεριλαμβάνονται:

Τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα, τα επιδόματα αδείας, πολυετίας, ανθυγιεινής εργασίας, επικίνδυνης εργασίας, επιστημονικό, διαχειριστικών λαθών, παραγωγής, οικογενειακό, Κυριακής και νυχτερινής εργασίας, νόμιμη τακτικής υπερωριακής απασχόλησης, τροφής, κατοικίας και οποιαδήποτε άλλη παροχή που καταβάλλεται τακτικά και μόνιμα.

Ποια είναι η αποζημίωση εκτός έδρας;

Ο εργοδότης που απασχολεί προσωρινά έναν εργαζόμενο εκτός έδρας, δηλαδή σε άλλο τόπο, οφείλει, εκτός των οδοιπορικών εξόδων **και πρόσθετη αποζημίωση**, δηλαδή ένα επιπλέον ημερομίσθιο ή το 1/25 του μισθού για κάθε διανυκτέρευση.

Αν ο εργοδότης παρέχει τροφή και στέγη οφείλει το 1/4 της παραπάνω αποζημίωσης, εάν όμως παρέχεται μόνο τροφή καταβάλλεται το 1/2 της αποζημίωσης και αν παρέχεται μόνο κατοικία τα 4/5 της αποζημίωσης. Αυτονόητο είναι ότι και ως προς αυτό υπερισχύουν τυχόν ευνοϊκότερες ρυθμίσεις.

Αν στο διάστημα που ο εργαζόμενος βρίσκεται εκτός έδρας συμπέσουν Κυριακή ή εξαιρετικά αργία και δεν εργαστεί κατά την ημέρα αυτή, δικαιούται μία ημέρα πρόσθετης ανάπαυσης, μετά την επιστροφή του, επειδή την ημέρα εκείνη βρισκόταν εκτός έδρας και δεν ήταν πλήρως απαλλαγμένος. Τέλος ο εργαζόμενος για όσες ώρες εργαστεί την Κυριακή ή την αργία δικαιούται προσαύξηση 75%.

ΒΛΑΠΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

Τι είναι βλαπτική μεταβολή;

Κάθε μεταβολή των όρων εργασίας της σύμβασης, η οποία γίνεται μονομερώς και χωρίς τη συναίνεση του μισθωτού και η οποία επιφέρει ζημία υλική ή ηθική στον εργαζόμενο, συνιστά βλαπτική μεταβολή.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα

- Μετάθεση σε άλλο κατάσταση ή παράρτημα της επιχείρησης, όταν η σύμβαση εργασίας προσδιορίζει σαφώς συγκεκριμένο τόπο.
- Μετάθεση στην ίδια πόλη, μετακίνηση σε άλλο τμήμα με ταυτόχρονη μείωση των αποδοχών.
- Ανάθεση κατώτερων καθηκόντων με αποτέλεσμα την ηθική μείωση του εργαζομένου.
- Διακοπή της μεταφοράς του εργαζόμενου με όχημα του εργοδότη.
- Μεταβολή του είδους της εργασίας.
- Μεταβολή του ωραρίου πέραν του νομίμου.
- Μείωση ωρών εργασίας με αντίστοιχη μείωση του μισθού.
- Καθυστέρηση αποδοχών με σκοπό τον εξαναγκασμό σε παραίτηση.
- Συμφηφισμός πρόσθετων αποδοχών σε νόμιμες αυξήσεις.
- Την αλλαγή ασφάλισης στο ΙΚΑ.

Η βλαπτική μεταβολή θεωρείται απόλυση;

Κάθε αυθαίρετη μεταβολή των όρων της συμβάσεως εργασίας του εργαζόμενου η οποία είναι βλαπτική για τον εργαζόμενο, μπορεί να ληφθεί ως καταγγελία της συμβάσεως εργασίας.

Τι δικαιώματα έχει ο εργαζόμενος σε περίπτωση βλαπτικής μεταβολής;

Σε περίπτωση αυθαίρετης μεταβολής των όρων της σύμβασης εργασίας του, ο εργαζόμενος έχει τα εξής δικαιώματα:

- Να θεωρήσει τη μεταβολή αυτή σαν άκυρη καταγγελία της εργασιακής σύμβασης και να ασκήσει, μέσα στη νόμιμη προθεσμία αγωγή για ακύρω-

ση της απόλυσης και καταβολή μισθών υπερημερίας ή για την επιδίκαση της αποζημίωσής του.

- Να επιμένει στην τήρηση των αρχικών όρων της σύμβασής του και να συνεχίσει να προσφέρει τις υπηρεσίες του με βάση την αρχική σύμβαση, χωρίς να αποδεχτεί την προσφορά υπηρεσιών διαφορετικών από τις συμφωνηθείσες. Παράλληλα, μπορεί να ζητήσει να του επιδικασθεί αποζημίωση για την ηθική βλάβη που υπέστη λόγω της προσβολής της προσωπικότητάς του.
- Κρατά επιφύλαξη και προσφεύγει στα δικαστήρια για ανατροπή της βλαπτικής απόφασης.

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ

Τι είναι η διαθεσιμότητα;

Οι επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις, αν έχει περιοριστεί η οικονομική τους δραστηριότητα, μπορούν, αντί της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας, να θέτουν εγγράφως σε διαθεσιμότητα τους μισθωτούς τους, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί συνολικά τους τρεις (3) μήνες ετησίως, μόνο εφόσον προηγουμένως προβούν σε διαβούλευση με τους νόμιμους εκπροσώπους των εργαζομένων σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 240/2006 (ΦΕΚ 252 Α) και του ν. 1767/1988 (ΦΕΚ 63 Α).

Ποιος είναι ο νόμιμος λόγος για τη διαθεσιμότητα;

Νόμιμος λόγος για τη θέση σε διαθεσιμότητα είναι ο περιορισμός της οικονομικής δραστηριότητας της επιχείρησης. Σύμφωνα με τη νομολογία των δικαστηρίων, η προϋπόθεση αυτή συντρέχει όταν ο περιορισμός του κύκλου των εργασιών της επιχείρησης καθιστά αδύνατη ή ασύμφορη την απασχόληση του συνόλου ή μέρους του προσωπικού.

Πώς τίθεται ο εργαζόμενος σε διαθεσιμότητα;

Αν στην επιχείρηση δεν υπάρχουν εκπρόσωποι εργαζομένων η ενημέρωση και η διαβούλευση γίνεται με το σύνολο των εργαζομένων. Η ενημέρωση μπορεί να γίνει με εφάπαξ ανακοίνωση σε εμφανές και προσιτό σημείο της

επιχείρησης. Η διαβούλευση πραγματοποιείται σε τόπο και χρόνο που ορίζει ο εργοδότης.

Για πόσο χρόνο;

Η διαθεσιμότητα δεν μπορεί να υπερβεί συνολικά τους **τρεις μήνες** ετησίως. Μετά την εξάντληση του τριμήνου, προκειμένου να τεθεί εκ νέου ο ίδιος εργαζόμενος σε διαθεσιμότητα απαιτείται και η παρέλευση τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Ο εργοδότης υποχρεούται να γνωστοποιεί στις οικείες Υπηρεσίες του ΣΕΠΕ, του ΙΚΑ και του ΟΑΕΔ με οποιονδήποτε τρόπο τη σχετική δήλωση περί διαθεσιμότητας, μέρους ή του συνόλου του προσωπικού του.

Ποιες είναι οι αποδοχές κατά τη διαθεσιμότητα;

Κατά τη διάρκειά της ο εργαζόμενος δεν παρέχει εργασία, αλλά λαμβάνει τις μισές αποδοχές. Οι αποδοχές αυτές υπολογίζονται βάσει του μέσου όρου των τακτικών αποδοχών του των δύο τελευταίων μηνών.

Ποιοι είναι οι λόγοι ακυρότητας της διαθεσιμότητας;

Αν οι οικονομικοί λόγοι που προβάλλει ο εργοδότης για τη θέση εργαζομένων του σε διαθεσιμότητα δεν συντρέχουν πραγματικά, πράγμα που μπορεί να διασταυρώσει και ο εργαζόμενος με τη βοήθεια της συνδικαλιστικής του οργάνωσης, η διαθεσιμότητα είναι άκυρη. Αν η διαθεσιμότητα δεν γίνεται εγγράφως, είναι επίσης άκυρη.

Ποια η συνέπεια ακυρότητας της διαθεσιμότητας;

Όταν η διαθεσιμότητα είναι άκυρη, ο εργοδότης οφείλει πλήρεις αποδοχές.

Πού προσμετράται ο χρόνος;

Ο χρόνος διαθεσιμότητας θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας του εργαζομένου. Κατά τη διάρκειά της η εργασιακή σχέση παραμένει σε ισχύ.

Επομένως, κατά τη διάρκεια της διαθεσιμότητας συνεχίζεται κανονικά η ασφάλιση του εργαζομένου.

Επίσης, ο χρόνος αυτός προσμετράται για τον υπολογισμό του χρόνου προϋπηρεσίας του εργαζομένου για την ένταξή του στα μισθολογικά κλιμάκια, για τη χορήγηση ετήσιας άδειας αναψυχής και για τον υπολογισμό της αποζημίωσης απόλυσης.

ΕΠΙΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τι σημαίνει άσκηση επίσχεσης εργασίας;

Σε περίπτωση καθυστέρησης των δεδουλευμένων αποδοχών του μισθωτού εκ μέρους του εργοδότη, ο μισθωτός έχει δικαίωμα, ως μέσο άμυνας, να ασκήσει το απορρέον από τις διατάξεις των άρθρων 325 επ ΑΚ δικαίωμα επισχέσεως της εργασίας του. Σ' αυτή την περίπτωση ο εργαζόμενος απαλλάσσεται από την υποχρεώσή του περί παροχής εργασίας, δικαιούμενος παράλληλα τις αποδοχές του για το χρονικό διάστημα αποχής του μέχρι την αποπληρωμή των οφειλομένων από τον εργοδότη.

Τι δικαιούται ο εργαζόμενος όταν δεν του καταβάλλεται έγκαιρα ο μισθός;

- α) Να ασκήσει αγωγή και να ζητήσει εντόκως τους καθυστερούμενους μισθούς του, καθώς και αποζημίωση για κάθε άλλη ζημία του.
- β) Έχει το δικαίωμα να κάνει επίσχεση της εργασίας του.
- γ) Να ζητήσει την κήρυξη του εργοδότη σε πτώχευση, αν είναι έμπορος.
- δ) Να θεωρήσει την καθυστέρηση ως βλαπτική μεταβολή με τα συναφή δικαιώματα, εφόσον η καθυστέρηση γίνεται συστηματικά και οφείλεται σε δόλο του εργοδότη.
- ε) Να ζητήσει την ποινική δίωξη του εργοδότη για μη καταβολή των δεδουλευμένων αποδοχών του.

Πώς γίνεται η επίσχεση;

Με αντίστοιχη δήλωση βούλησης που πρέπει να είναι σαφής και ατομική. Απλή άρνηση εργασίας δεν αρκεί, γιατί κινδυνεύει να εκληφθεί ως παραίτηση από τη θέση.

Η δήλωση για επίσχεση καλύπτεται από αντίστοιχη δήλωση του συνδικαλιστικού φορέα;

Όχι, η λεγόμενη ομαδική επίσχεση είναι επίσχεση που στηρίζεται σε ισάριθμες δηλώσεις από τους ενδιαφερόμενους μισθωτούς.

Ποιο είναι το ευαίσθητο σημείο της επίσεσης;

Η άσκηση του δικαιώματος να μην είναι καταχρηστική (281 ΑΚ), οπότε από μέσο προστασίας του μισθού, μπορεί να έχει ως συνέπεια την απώλεια της θέσης εργασίας.

Πότε θεωρείται καλόπιστη η άσκηση του δικαιώματος επίσεσης;

Λαμβάνονται υπ' όψιν οι ιδιαιτερότητες της σύμβασης εργασίας και συνήθως συνδέεται με την αποτροπή αιφνιδιασμού του εργοδότη, το ύψος των καθυστερούμενων αποδοχών και το βέβαιο της απαίτησης.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΕΠΙΣΧΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

των

(ονοματεπώνυμο, διεύθυνση)

- 1.....
- 2.....
- 3.....

ΠΡΟΣ

την επιχείρηση (επωνυμία, διεύθυνση) όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Είναι γνωστό ότι πλέον αδείας, επιδόματος αυτής και Δώρου εορτών έτους οφείλετε δεδουλευμένες αποδοχές σύμφωνα με τα παρακάτω:

- 1) Στην πρώτη από μας(ονοματεπώνυμο)
δεδουλευμένες αποδοχέςευρώ (ακριβής λογαριασμός)
- 2) Στο δεύτερο από μας
- 3) Στο τρίτο

Με τη παρούσα και εν όψει του γεγονότος ότι τα παραπάνω ποσά είναι απολύτως αναγκαία για την αντιμετώπιση των βιοτικών μας αναγκών, σας ΔΗΛΩΝΟΥΜΕ ότι από .../.../....., προβαίνουμε σε επίσχεση της εργασίας μας, μέχρι πλήρους αποπληρωμής ΟΛΩΝ των οφειλομένων και αυτών του χρόνου επισχέσεως.

Με επιφύλαξη κάθε νόμιμου δικαιώματός μας.

Αθήνα, .../.../...20.....

Οι εργαζόμενοι

- 1)
- 2)
- 3)

Παρελήφθη όμοιο

στις .../.../...20....

Ο παραλαβών

3 αντίγραφα

1 επιχείρηση

1 Επιθεώρηση Εργασίας

ΩΡΑΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τι είναι νόμιμο ωράριο;

Είναι εκείνο που καθορίζεται με διάταξη νόμου ή κατόπιν εξουσιοδότησεως νόμου. Οι διατάξεις αυτές ορίζουν το ανώτατο όριο νόμιμης απασχόλησης μισθωτών και είναι υποχρεωτικές. Έτσι μόνο μικρότερα ωράρια μπορούν να εφαρμοσθούν και όχι μεγαλύτερα των νομίμων.

Τι είναι συμβατικό ωράριο;

Είναι αυτό που καθορίζεται με συλλογική ή ατομική σύμβαση εργασίας. Το συμβατικό ωράριο μπορεί να είναι μικρότερο, αλλά ποτέ μεγαλύτερο από το νόμιμο.

Το ωράριο που εφαρμόζεται με ατομική σύμβαση εργασίας δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο εκείνου που προβλέπεται στην αντίστοιχη συλλογική σύμβαση εργασίας ή τον κανονισμό της επιχείρησης.

Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται με συμβατικό ωράριο μικρότερο του νομίμου δικαιούνται ολόκληρο το μισθό τους.

Πόσες ώρες είναι το ανώτατο συμβατικό ωράριο;

Από την 1/1/84 με την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας καθιερώεται το ωράριο των 40 ωρών εβδομαδιαίας εργασίας για τον ιδιωτικό τομέα.

Τι είναι υπερεργασία & πώς αμείβεται;

Σύμφωνα με τον Ν.3385/2005 όπως αντικαταστάθηκε από τον Ν.3863/2010, η απασχόληση 5 ωρών επιπλέον την βδομάδα μετά τις 40, για τις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν πενθήμερο σύστημα απασχόλησης και 8 ωρών επιπλέον τη βδομάδα, για τις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν σύστημα εξαήμερης απασχόλησης, θεωρείται **υπερεργασία**. Συγκεκριμένα οι 5 ώρες υπερεργασία για το σύστημα του πενθημέρου είναι: 41η, 42η, 43η, 44η, 45η ενώ οι 8 ώρες για το σύστημα του εξαημέρου είναι: 41η, 42η, 43η, 44η, 45η, 46η, 47η, 48η.

Η πραγματοποίηση της υπερεργασίας ανήκει στη διακριτική ευχέρεια του εργοδότη και εφ' όσον ζητηθεί από τον τελευταίο, ο εργαζόμενος είναι υποχρεωμένος να την παρέχει.

Οι παραπάνω ώρες που αναφέραμε αμείβονται με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο **προσαυξημένο κατά 20%**.

Τι είναι υπερωρία & πώς αμείβεται;

Σύμφωνα με τον Ν.3385/2005 όπως αντικαταστάθηκε από τον Ν.3863/2010 η απασχόληση πέραν των 45 ωρών την εβδομάδα για τις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν πενθήμερο ή των 48 ωρών τη βδομάδα για τις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν εξαήμερο, θεωρείται **υπερωριακή απασχόληση** και διέπεται απ όλες τις νόμιμες συνέπειες διατυπώσεις και διαδικασίες έγκρισης. Ως εκ' τούτου λοιπόν απαιτείται για πέραν των 45 ωρών επί πενθημέρου και 48 επί εξαημέρου απασχόληση, έγκριση από την οικεία Επιθεώρηση Εργασίας ή έγκριση με απόφαση Υπουργού, μετά από γνωμοδότηση του ΑΣΕ στην περίπτωση που εξαντλήθηκε το ανώτατο όριο που χορηγεί η Επιθεώρηση Εργασίας. Εύλογο είναι ότι η καθιέρωση της υπερωριακής απασχόλησης για εργασία πέραν των 45 ωρών επί πενθημέρου και των 48 ωρών επί εξαημέρου, βρίσκεται πάντα εντός των πλαισίων που καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις για το νόμιμο ημερήσιο ωράριο εργασίας.

Συγκεκριμένα, κάθε εργαζόμενος δικαιούται για κάθε ώρα νόμιμης υπερωρίας και μέχρι τη συμπλήρωση 120 ωρών ετησίως, αμοιβή ίση με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο **προσαυξημένο κατά 40%**.

Για πέραν των 120 ωρών ετησίως νόμιμης υπερωριακής απασχόλησης παρέχεται αμοιβή ίση με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο, **προσαυξημένο κατά 60%**.

Η παραπάνω αμοιβή (60%) καταβάλλεται και για τη νόμιμη υπερωριακή απασχόληση που πραγματοποιείται πέραν των ορίων υπερωριακής εργασίας, που καθορίζονται με τις εξαμηνιαίες αποφάσεις του Υπουργού Απασχόλησης.

Τι είναι κατ' εξαίρεση υπερωρία (μη νόμιμη υπερωρία);

Κάθε ώρα που πραγματοποιείται χωρίς την τήρηση των προβλεπομένων από το νόμο διαδικασιών έγκρισης, θεωρείται ως κατ' εξαίρεση υπερωρία (μη νόμιμη υπερωρία) και σε περίπτωση πραγματοποίησής της καταβάλλεται στο μισθωτό αποζημίωση ίση με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο **προσαυξημένο κατά 80%**.

Τέλος είναι προφανές ότι σε περίπτωση που ισχύει συμβατικό ωράριο μικρό-

τερο των 40 ωρών τη βδομάδα, η απασχόληση πέραν του μικρότερου αυτού ωραρίου και έως 40 ωρών αμείβεται σύμφωνα με το άρθρο 659 του Α.Κ. ως πρόσθετη εργασία (απλό ωρομίσθιο)

Σχεδιαγράμματα:

Υπολογισμός υπερεργασίας με πενθήμερο

Υπερεργασία Εβδομαδιαίως	40 - 45 ώρες + 20% στο καταβαλλόμενο ωρομίσθιο
---------------------------------	---

* Η αμοιβή της 9^{ης} ώρας ημερησίως πληρώνεται με προσαύξηση 20% στο καταβαλλόμενο ωρομίσθιο και δεν χρειάζεται άδεια από την Επιθεώρηση Εργασίας.

Υπολογισμός υπερεργασίας με εξαήμερο

Υπερεργασία Εβδομαδιαίως	40 - 48 ώρες + 20% στο καταβαλλόμενο ωρομίσθιο
---------------------------------	---

Υπολογισμός υπερωρίας

- Εργασία από 46^η (πενθήμερο) και 49^η (εξαήμερο) έως 120 ώρες ετησίως νόμιμης υπερωρίας, αμείβεται με προσαύξηση 40% στο καταβαλλόμενο ωρομίσθιο.
- Η υπέρβαση των 120 ωρών νόμιμης υπερωρίας ετησίως αμείβεται με προσαύξηση 60% στο καταβαλλόμενο ωρομίσθιο.
- Κατ' εξαίρεση υπερωρία (μη νόμιμη) αμείβεται με προσαύξηση 80% στο καταβαλλόμενο ωρομίσθιο.

Επισημαίνεται ότι η απασχόληση του μισθωτού άνω των 9 ωρών ημερησίως επί 5νθημέρου και άνω των 8 ωρών ημερησίως επί 6ημέρου συνιστά υπερωρία, για την πραγματοποίηση της οποίας πρέπει να τηρηθούν οι άνω διατυπώσεις, ώστε να θεωρηθεί νόμιμη υπερωρία (αμοιβή καταβαλλόμενο ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά 40%), άλλως θεωρείται κατ' εξαίρεση υπερωρία (αμοιβή καταβαλλόμενο ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά 80%).

Πώς καθορίζεται το ανώτατο όριο υπερωριών;

Οι ώρες υπερωριακής εργασίας που χορηγούνται από τις οικείες Κοινωνικές Επιθεωρήσεις Εργασίας (ΣΕΠΕ) είναι 120 ώρες ετησίως προκειμένου περί μη βιομηχανικών επιχειρήσεων και 30 ή 25 ώρες ανάλογα με τις κατηγορίες των βιομηχανικών επιχειρήσεων όπως αυτές καθορίζονται ανά εξάμηνο με κοινές υπουργικές αποφάσεις των Υπουργών Απασχόλησης, Κοινωνικών Ασφαλίσεων & Οικονομικών.

Πότε είναι νόμιμη η υπερωρία;

Για να είναι **νόμιμη η υπερωρία** πρέπει να τηρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

- Ο εργοδότης να αναγγείλει την πραγματοποίησή τους στην Αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας. Η θεώρηση-έγκριση προηγείται της πραγματοποίησής τους.
- Να τηρείται στην επιχείρηση βιβλίο υπερωριών, θεωρημένο από την Επιθεώρηση Εργασίας.
- Να υπάρχουν έκτακτες ή επείγουσες ανάγκες της επιχείρησης.

Τι είναι η νυχτερινή εργασία;

Νυχτερινή είναι η εργασία που προσφέρεται στο διάστημα από τις 10 το βράδυ, μέχρι τις 6 το πρωί. Στις νυκτερινές ώρες μπορεί να πραγματοποιηθεί ολόκληρο το ωράριο ή ένα μέρος του, οπότε υπάρχει και η ανάλογη αμοιβή (π.χ. για εργασία από τις 6 το απόγευμα μέχρι τις 2 το πρωί, οι 4 ώρες, 6 μμ-10 μμ είναι ημερήσιες και οι άλλες 4, 10 μμ-2 πμ νυκτερινές).

Πως αμείβεται η νυκτερινή εργασία;

Η νυκτερινή εργασία αμείβεται με κανονικό ημερομίσθιο, όπως και η ημερήσια, με προσαύξηση κατά 25%.

Σε περίπτωση που ο εργαζόμενος απασχολείται υπερωριακά κατά τη νύχτα, τότε η προσαύξηση της υπερωρίας υπολογίζεται επί του ωρομισθίου που έχει προηγουμένως προσαυξηθεί με το 25% της νυκτερινής εργασίας (ωρομίσθιο + 25% + υπερωρίες).

Ο ίδιος υπολογισμός γίνεται σε περίπτωση νυχτερινής εργασίας κατά την Κυριακή.

Ευνοϊκότερες ρυθμίσεις ή κανονισμοί ή πρακτικά συμφωνίας κ.λ.π. υπερισχύουν.

ΑΡΓΙΕΣ

Αμοιβή εργασίας το Σάββατο;

Σύμφωνα με τον Ν.3846/2010 η εργασία που παρέχεται την έκτη ημέρα της εβδομάδος, κατά παράβαση του συστήματος πενθήμερης εργασίας, ανεξάρτητα από τις προβλεπόμενες κυρώσεις, αμείβεται με το καταβαλλόμενο ημερομίσθιο προσαυξημένο κατά 30%. Δεν υπάγονται στη διάταξη αυτή οι απασχολούμενοι σε ξενοδοχειακές και επισιτιστικές επιχειρήσεις.

Επιτρέπεται η εργασία την Κυριακή;

Οι εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας είναι 6 σύμφωνα με το νόμο, όπου δεν έχει εφαρμοσθεί ήδη το πενθήμερο. Η 7η ημέρα, κατά κανόνα η Κυριακή, είναι υποχρεωτική ημέρα εβδομαδιαίας ανάπαυσης. Η εβδομαδιαία ανάπαυση αποτελεί δικαίωμα του μισθωτού και υποχρέωση του εργοδότη.

Πώς αμείβεται η εργασία την Κυριακή;

Το προσωπικό που θα απασχοληθεί νόμιμα κατά την Κυριακή, αμείβεται με το νόμιμο ημερομίσθιο ή το 1/25 του μισθού προσαυξημένο με 75% στο νόμιμο ωρομίσθιο. Ευνοϊκότερες ρυθμίσεις υπερισχύουν.

Ημέρες υποχρεωτικής & προαιρετικής αργίας

Οι ημέρες υποχρεωτικής αργίας που από το νόμο έχουν καθορισθεί και κατά τις οποίες απαγορεύεται κάθε βιομηχανική, βιοτεχνική, εμπορική εργασία, επαγγελματική δραστηριότητα, καθώς και η απασχόληση των μισθωτών είναι οι εξής:

- η 25^η Μαρτίου
- η Δευτέρα του Πάσχα
- η εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (15η Αυγούστου)

- η εορτή της Γεννήσεως του Χριστού (25η Δεκεμβρίου).

Οι ημέρες προαιρετικής αργίας είναι:

- η 28η Οκτωβρίου

Είναι μία από τις εξαιρέσιμες εορτές του έτους, αλλά έχει το χαρακτήρα της προαιρετικής αργίας

- η 1η Μαΐου

Βάσει του Α.Ν.380/68 μπορεί να καθορίζεται και σαν ημέρα υποχρεωτικής αργίας με απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης, αυτό γίνεται μέχρι και σήμερα.

Η μόνη διαφορά μεταξύ αυτών των δύο αργιών είναι ότι στις υποχρεωτικές αργίες απαγορεύεται η απασχόληση των μισθωτών ενώ κατά την προαιρετική αργία εξαρτάται από την κρίση (βούληση) του εργοδότη αν θα λειτουργήσει την επιχείρηση.

Ποιες είναι οι κατ' έθιμο αργίες;

Πέρα όμως από τις παραπάνω εορτές (υποχρεωτικές), έχουν καθιερωθεί από διάφορους οργανισμούς, ή μεγάλες επιχειρήσεις και άλλες ημέρες του έτους, εορτάσιμες ή μη, σαν ημέρες αργίας. Οι ημέρες αυτές θεωρούνται σαν αργίες, είτε έχουν ορισθεί με Κανονισμό Εργασίας της επιχείρησης, είτε από έθιμο, είτε με Συλλογική Σύμβαση, διαιτητική απόφαση, διάταγμα, εσωτερικό κανονισμό ή από επιχειρησιακή συνήθεια.

Τέτοιες εορτές είναι:

- Πρωτοχρονιά
- Θεοφάνια
- Καθαρή Δευτέρα
- Μεγάλη Παρασκευή
- Αγίου Πνεύματος
- Δεύτερη μέρα των Χριστουγέννων
- Μεγάλες τοπικές εορτές.

ΑΔΕΙΕΣ

Ετήσια άδεια

Τα θέματα χορήγησης ετήσιας άδειας με αποδοχές στους μισθωτούς ρυθμίζονται από τις διατάξεις του Α.Ν. 539/1945, όπως αυτός ισχύει σήμερα μετά τις τροποποιήσεις που έχει υποστεί με το άρθρο 6 του Ν. 3144/2003 και το άρθρο 1 Ν. 3302/2004.

Ως βάση χορήγησης της ετήσιας άδειας με αποδοχές των εργαζομένων επαναφέρεται το ημερολογιακό έτος, σύμφωνα με τις τελευταίες ρυθμίσεις του άρθρου 1 Ν. 3302/2004, ενώ έχει ήδη κατοχυρωθεί το δικαίωμα λήψης αναλογικής άδειας από τον πρώτο μήνα απασχόλησης των εργαζομένων, σύμφωνα με το άρθρο 6 Ν. 3144/2003.

Ειδικότερα, με τη νέα παράγραφο 1α του Α.Ν.539/1945, προβλέπεται ότι όλοι οι εργαζόμενοι οι οποίοι συνδέονται με σύμβαση ή σχέση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου, δικαιούνται να λάβουν ετήσια άδεια με αποδοχές από την έναρξη της απασχόλησής τους σε συγκεκριμένη υπόχρεη επιχείρηση. Η άδεια αυτή χορηγείται από τον εργοδότη αναλογικώς (ποσοστό) με βάση το χρονικό διάστημα που απασχολήθηκε ο εργαζόμενος στον εργοδότη αυτό. Η αναλογία της χορηγούμενης αδείας υπολογίζεται βάσει ετήσιας άδειας 20 εργάσιμων ημερών επί πενθημέρου εβδομαδιαίας εργασίας και 24 εργάσιμων ημερών, επί εξαήμερου, η οποία αντιστοιχεί σε 12 μήνες συνεχούς απασχόλησης. Παράλληλα, διευκρινίζεται πλήρως και συμπληρώνεται η διαδικασία λήψης της άδειας κατά τα δύο πρώτα ημερολογιακά έτη της εργασιακής σχέσης του μισθωτού.

Η διάταξη του άρθρου 1 του Ν.3302/2004, όπως και αυτή του άρθρου. 6 του Ν.3144/2003, αναφέρει ρητώς ότι η ετήσια άδεια με αποδοχές, καθώς και το επίδομα αδείας, διέπονται και από τις λοιπές οικείες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Ως εκ τούτου, εξασφαλίζεται η συνέχεια της ισχύος των κειμένων διατάξεων που αφορούν το μηχανισμό και τον τρόπο χορήγησης της άδειας και του επιδόματος αδείας. Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο. 3 του Ν. 3755/1957, καθώς και τη σχετική νομολογία, σε περίπτωση μη χορήγησης από τον εργοδότη λόγω υπαιτιότητάς του (άρνηση, πταίσμα, αμέλεια), της άδειας που δικαιούται ο εργαζόμενος εντός του ημερολογιακού

έτους, υποχρεούται να καταβάλλει σ' αυτόν τις αντίστοιχες αποδοχές αδειάς με προσαύξηση 100%, όχι όμως και του επιδόματος αδειάς.

I. Ρύθμιση άδειας κατά το 1ο ημερολογιακό έτος

Με τη νέα παράγραφο 1β του Α.Ν.539/1945, καθιερώνεται για το πρώτο ημερολογιακό έτος, εντός του οποίου προσελήφθη ο μισθωτός, υποχρέωση του εργοδότη να χορηγεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου αναλογία – ποσοστό των ημερών αδειάς που δικαιούται ο μισθωτός, βάσει του χρονικού διαστήματος απασχόλησης στο έτος αυτό. Η αναλογία της άδειας, η οποία υπολογίζεται επί των 20 (επί πενθημέρου) και των 24 (επί εξαήμερου) ημερών, θα πρέπει να χορηγείται από τον εργοδότη έως την 31η Δεκεμβρίου του ημερολογιακού έτους πρόσληψης ακόμη και αν δεν έχει ζητηθεί από τους εργαζόμενους (άρθρο.4 του Α.Ν.539/1945, όπως τροποποιήθηκε με την παρ.15 του άρθρου.3 του Ν.4504/1966).

II. Ρύθμιση άδειας κατά το 2ο ημερολογιακό έτος

Κατά το δεύτερο ημερολογιακό έτος, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει τμηματικά την άδειά του, η οποία αναλογεί στο χρόνο απασχόλησής του στο δεύτερο αυτό έτος, στον οικείο εργοδότη. Η αναλογία της άδειας υπολογίζεται εκ νέου, όπως και κατά το πρώτο ημερολογιακό έτος, με βάση τις 20 ημέρες επί πενθημέρου και τις 24 ημέρες επί εξαήμερου. Κατά τη διάρκεια του έτους αυτού και κατά το χρονικό σημείο συμπλήρωσεως 12 μηνών από την ημερομηνία πρόσληψης, η άδεια επαυξάνεται κατά μία εργάσιμη ημέρα. Ως εκ τούτου, η άδεια κατά το δεύτερο ημερολογιακό έτος, η οποία θα πρέπει να χορηγηθεί από τον εργοδότη αναλογικώς ή ολόκληρη στο τέλος, έως την 31^η Δεκεμβρίου του έτους αυτού, φθάνει στο ύψος των 21 επί πενθημέρου και 25 επί εξαήμερου, εργάσιμων ημερών.

III. Ρύθμιση άδειας κατά το τρίτο και επόμενα ημερολογιακά έτη

Κατά το τρίτο ημερολογιακό έτος, καθώς και τα επόμενα, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει ολόκληρη την ετήσια άδειά του και σε κάθε χρονικό σημείο του έτους αυτού.

Η άδεια αυτή, θα φθάσει τις 22 ημέρες επί πενθημέρου και τις 26 επί εξαήμερου, εάν έχουν συμπληρωθεί 2 έτη απασχόλησης εντός του τρίτου αυτού ημερολογιακού έτους.

ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΔΕΙΩΝ (κατά το Ν.3302/2004)

Υπάλληλοι και εργατοτεχνίτες με συνολική υπηρεσία ή προϋπηρεσία μέχρι 10 ετών στον ίδιο εργοδότη ή μέχρι 12 ετών σε οποιονδήποτε εργοδότη.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΟ ΕΤΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	ΗΜΕΡΕΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΙ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΜΕ 5ΘΗΜΕΡΟ	ΗΜΕΡΕΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΙ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΜΕ 6ΗΜΕΡΟ	ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΑΔΕΙΑΣ 5ΘΗΜΕΡΟ ΚΑΙ 6ΗΜΕΡΟ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΔΕΙΑΣ 5ΘΗΜΕΡΟ ΚΑΙ 6ΗΜΕΡΟ
1^ο ημερολογιακό έτος (από την πρόσληψη έως 31/12)	20/12 Χ μήνες απασχόλησης με στρογγυλοποίηση του γινομένου ή 1,6667 ημέρες για κάθε μήνα απασχόλησης	2 ημέρες για κάθε μήνα απασχόλησης ή 24/12Χ μήνες απασχόλησης με στρογγυλοποίηση του γινομένου	2 ημερομίσθια ή 2/25 του μηνιαίου μισθού για κάθε μήνα απασχόλησης από την πρόσληψη μέχρι 31 Δεκεμβρίου	Αναλογικά βάσει του χρόνου απασχόλησης και των αποδοχών αδείας και μέχρι συμπλήρωσης 13 ημερομισθίων ή το 1/2 του μηνιαίου μισθού
2^ο ημερολογιακό έτος (από 01/01 έως συμπλήρωση 12μήνου από την πρόσληψη)	20/12 Χ μήνες απασχόλησης με στρογγυλοποίηση του γινομένου	24/12Χ μήνες απασχόλησης με στρογγυλοποίηση του γινομένου	από 01/01 έως συμπλ. 12μηνου: 2 ημερομίσθια (24/12) ή 2/25 του μηνιαίου μισθού για κάθε μήνα απασχόλησης	Αναλογικά βάσει του χρόνου απασχόλησης και των αποδοχών αδείας και μέχρι συμπλήρωσης 13 ημερομισθίων ή το 1/2 του μηνιαίου μισθού
2^ο ημερολογιακό (από τη συμπλήρωση του 12μήνου και μέχρι 31/12)	21 ημέρες για όλο το έτος ή 21/12Χ μήνες απασχόλησης με στρογγυλοποίηση του γινομένου	25 ημέρες ή 25/12Χ μήνες απασχόλησης με στρογγυλοποίηση του γινομένου	από 12 μήνες έως 31 Δεκ.: 25/12Χ μήνες απασχόλησης. Για όλο το έτος 25 ημερομίσθια ή 1 μηνιαίος μισθός	Αναλογικά βάσει του χρόνου απασχόλησης και των αποδοχών αδείας και μέχρι συμπλήρωσης 13 ημερομισθίων ή το 1/2 του μηνιαίου μισθού
3^ο έτος και τα επόμενα έτη Ολόκληρη άδεια σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο του έτους ακόμη και την 01/01	μέχρι τη συμπλήρωση 24 μηνών			
	21 ημέρες	25 ημέρες	1 μηνιαίος μισθός ή 25 ημερομίσθια	1/2 του μηνιαίου μισθού ή 13 ημερομίσθια
	από τη συμπλήρωση 24 μηνών			
	22 ημέρες	26 ημέρες	1 μηνιαίος μισθός ή 26 ημερομίσθια	1/2 του μηνιαίου μισθού ή 13 ημερομίσθια

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΕΧΡΙ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ, (ΝΟΜΟΣ 3302/2004)

ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΔΕΙΩΝ (κατά το Ν.3302/2004)

Υπάλληλοι και εργατοτεχνίτες με συνολική υπηρεσία 10 ετών στον ίδιο εργοδότη ή 12 ετών προϋπηρεσία σε οποιονδήποτε εργοδότη.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΑ ΕΤΗ ΔΙΑΝΥΟΜΕΝΑ ΣΤΟΝ ΙΔΙΟ ΕΡΓΟΔΟΤΗ	ΗΜΕΡΕΣ ΑΔΕΙΑΣ 5ΘΗΜΕΡΟ	ΗΜΕΡΕΣ ΑΔΕΙΑΣ 6ΘΗΜΕΡΟ	ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΑΔΕΙΑΣ 5ΘΗΜΕΡΟ ΚΑΙ 6ΘΗΜΕΡΟ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΔΕΙΑΣ 5ΘΗΜΕΡΟ ΚΑΙ 6ΘΗΜΕΡΟ
1^ο έτος (από προσλήψεως έως 31/12)	25/12 κατά μήνα απασχόλησης. Στρογγυλοποίηση του γινομένου αναλόγως προς τον αριθμό των μηνών για τους οποίους ζητείται άδεια.	30/12 = 2,5 ημέρες κατά μήνα (5 ανά δίμηνο απασχόλησης)	2,5 ημερομίσθια ή 2,5/25 του μηνιαίου μισθού για κάθε μήνα απασχόλησης από την πρόσληψη μέχρι 31 Δεκ.	ποσόν ίσο με τις αποδοχές αδειας με το όριο του 1/2 μηνιαίου μισθού ή των 13 ημερομισθίων
2^ο έτος, ημέρες αδειας χορηγούμενες κατά τμήματα. Αν δεν χορηγηθεί σε τμήματα, χορηγείται ολόκληρη μέχρι 31/12	25/12 κατά μήνα απασχόλησης. Στρογγυλοποίηση του γινομένου αναλόγως προς τον αριθμό των μηνών για τους οποίους ζητείται άδεια.	30/12 = 2,5 ημέρες κατά μήνα (5 ανά δίμηνο απασχόλησης)	2,5 ημερομίσθια ή 2,5/25 του μηνιαίου μισθού για κάθε μήνα απασχόλησης από 01/01 μέχρι 31 Δεκ.	1/2 του μισθού ή 13 ημερομίσθια συνολικά. Χορηγείται κατά τμήματα, ακολουθώντας τις αποδοχές αδειας
3^ο έτος και τα επόμενα έτη. Ολόκληρη άδεια σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο του έτους, ακόμη και την 01/01	25 ημέρες άδεια	30 ημέρες άδεια	30/25 του μισθού ή 30 ημερομίσθια	1/2 του μισθού ή 13 ημερομίσθια καταβαλλόμενα μαζί με τις αποδοχές αδειας

Από 1-1-2008, μετά την συμπλήρωση 25ετούς υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας δικαιούται μία (1) εργάσιμη ημέρα παραπάνω, δηλ 26 ημέρες για εργαζόμενους με πενήνήμερο και 31 ημέρες για εργαζόμενους με εξαιήμερο (ΕΓΣΣΕ 2008-2009, άρθρο 3)

Ποιες ημέρες υπολογίζονται στην άδεια;

Στην άδεια υπολογίζονται μόνο οι εργάσιμες ημέρες (παρ. 1,3 του άρθρου 2 του Α.Ν. 539/45). Δεν συμπεριλαμβάνονται οι Κυριακές, οι αργίες και οι ημέρες ασθενείας (κατά τις οποίες ο μισθωτός παρέμεινε στο σπίτι του ή νοσηλεύτηκε σε νοσοκομείο), που εμπίπτουν στο διάστημα της άδειας. Για τους μισθωτούς πενθήμερης εργασίας δεν περιλαμβάνεται στον αριθμό ημερών αδείας, η ημέρα της εβδομάδας κατά την οποία δεν παρέχουν εργασία λόγω πενθημέρου.

Πότε πρέπει να χορηγείται η άδεια;

Ο χρόνος χορηγήσεως των αδειών σύμφωνα με το άρθρο 4 του Α.Ν.539/45, καθορίζεται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ μισθωτών και εργοδότη. Οι μισοί τουλάχιστον από τους μισθωτούς πρέπει να λάβουν την άδειά τους μέσα στο χρονικό διάστημα από 1η Μαΐου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου. Ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να χορηγήσει την άδεια εντός δύο μηνών από το χρονικό σημείο που διατυπώθηκε το σχετικό αίτημα.

Επιτρέπεται η άδεια να δοθεί τμηματικά;

Η άδεια χορηγείται ολόκληρη. Επιτρέπεται κατ' εξαίρεση, η κατάτμηση του χρόνου αδείας εντός του αυτού ημερολογιακού έτους σε δύο περιόδους, εξαιτίας ιδιαίτερα σοβαρής ή επείγουσας ανάγκης της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης και μετά από έγκριση της οικείας Επιθεώρησης Εργασίας. Σε κάθε περίπτωση η πρώτη περίοδος της αδείας δεν μπορεί να περιλαμβάνει λιγότερες των έξι (6) εργασίμων ημερών επί εξαήμερου εβδομαδιαίας εργασίας και των πέντε (5) εργασίμων ημερών επί πενθημέρου ή προκειμένου περί ανηλικών των δώδεκα (12) εργασίμων ημερών.

Η κατάτμηση του χρόνου αδείας επιτρέπεται και σε περισσότερες των δύο περιόδων, από τις οποίες η μια πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον δώδεκα (12) εργάσιμες ημέρες επί εξαήμερου εβδομαδιαίας εργασίας και δέκα (10) εργάσιμες ημέρες, επί πενθημέρου, ή προκειμένου περί ανηλικών δώδεκα (12) εργάσιμες ημέρες, μετά από έγγραφη αίτηση του μισθωτού προς τον εργοδότη. Η αίτηση αυτή για την οποία δεν απαιτείται έγκριση από την αρμόδια υπηρεσία του ΣΕΠΕ, διατηρείται στην επιχείρηση επί πέντε (5) έτη και πρέπει να είναι στη διάθεση των Επιθεωρητών Εργασίας.

Βιβλίο Αδειών

Από τον Νόμο επιβάλλεται ο κάθε εργοδότης να τηρεί «Ειδικό Βιβλίο Αδειών» θεωρημένο από την Επιθεώρηση Εργασίας στο οποίο οφείλει να καταχωρεί τα στοιχεία του εργαζόμενου, την περίοδο χορήγησης της άδειας καθώς και τις αποδοχές αδειάς. Όταν ο μισθωτός λάβει την άδεια του και πληρωθεί τις αποδοχές αυτής, οφείλει να υπογράψει έναντι αυτών.

Τι αποδοχές δικαιούται ο εργαζόμενος κατά την άδεια;

Κατά τη διάρκεια της άδειας ο μισθωτός δικαιούται να λάβει από τον εργοδότη τις “συνήθειες αποδοχές” που θα λάμβανε αν πραγματικά απασχολούνταν στην επιχείρηση κατά τον αντίστοιχο χρόνο της άδειάς του. Στην έννοια των συνήθων αποδοχών περιλαμβάνεται, ότι καταβάλλεται στο μισθωτό τακτικά και μόνιμα ως αντάλλαγμα της εργασίας του, τόσο ο πάγιος μισθός ή το ημερομίσθιο, όσο και κάθε είδους πρόσθετες συμπληρωματικές παροχές, είτε σε χρήμα είτε σε είδος (όπως λ.χ. τροφή, κατοικία, ποσοστά, επιδόματα κλπ). Εκτός από τις αποδοχές της άδειας ο μισθωτός δικαιούται και επίδομα αδειάς. Το επίδομα αδειάς δεν μπορεί να υπερβεί για όσους αμείβονται με μισθό το 1/2 του μισθού και για όσους αμείβονται με ημερομίσθιο τα 13 ημερομίσθια.

Πότε πρέπει να καταβάλλονται οι αποδοχές αδειάς και επίδοματος αδειάς;

Τόσο οι αποδοχές αδειάς όσο και το επίδομα αδειάς προκαταβάλλονται στον μισθωτό κατά την έναρξη της αδειάς του και δεν συμψηφίζονται με ανώτερες των νομίμων καταβαλλόμενες αποδοχές.

Πότε διπλασιάζονται οι αποδοχές αδειάς;

Αν από υπαιτιότητα του εργοδότη δεν χορηγηθεί η άδεια μέχρι το τέλος του ημερολογιακού έτους, ο εργαζόμενος δικαιούται τις αποδοχές αδειάς αυξημένες στο 100% (διπλάσιο).

Δεν διπλασιάζεται όμως το επίδομα αδειάς.

Απαγορεύεται η εργασία κατά την άδεια;

Απαγορεύεται η απασχόληση του μισθωτού κατά τη διάρκεια της άδειάς του.

Απαγορεύεται η απόλυση κατά την άδεια;

Απαγορεύεται η καταγγελία σύμβασης κατά τη διάρκεια της άδειας του μισθωτού από τον εργοδότη.

Η απαγόρευση είναι απόλυτη και δεν επιτρέπει την απόλυση για οποιοδήποτε λόγο. Σε περίπτωση που γίνει, θεωρείται άκυρη.

Μεταφέρεται η άδεια;

Απαγορεύεται η μεταφορά της άδειας στο επόμενο ημερολογιακό έτος, έστω και αν ακόμα έχει γίνει συμφωνία εργαζομένου εργοδότη.

Δικαιούται άδεια ο εργαζόμενος όταν λήξει η σύμβασή του;

Εάν λήξει η σύμβαση εργασίας με οποιονδήποτε τρόπο (απόλυση, παραίτηση, θάνατος εργαζόμενου, λήξη σύμβασης ορισμένου χρόνου), και ο εργαζόμενος δεν είχε πάρει την κανονική του άδεια που του οφείλεται, τότε δικαιούται τις αποδοχές τις οποίες θα έπαιρνε αν του είχε χορηγηθεί η άδεια (άρθρο παρ.3 του Ν.1346/1983).

Αποζημίωση άδειας και επίδομα άδειας, αναλόγως προς τον χρόνο υπηρεσίας.

- α) Κατά τον πρώτο ημερολογιακό έτος** που έγινε η πρόσληψη του, δικαιούται να λάβει 2 ημερομίσθια ή 2/25 του μισθού για κάθε μήνα απασχόλησης, όπως και 2 ημερομίσθια σαν επίδομα αδείας (με τον περιορισμό του μισού μισθού ή των 13 ημερομισθίων).
- β) Κατά το δεύτερο ημερολογιακό έτος**, ο μισθωτός δικαιούται επίσης 2 ημερομίσθια ή 2/25 του μισθού για κάθε μήνα απασχόλησης, όπως και 2 ημερομίσθια σαν επίδομα αδείας (με τον περιορισμό του μισού μισθού ή των 13 ημερομισθίων).
- γ) Κατά το τρίτο ημερολογιακό έτος** και για τα επόμενα οφείλονται αποδοχές πλήρους άδειας και επιδόματος αδείας, που αντιπροσωπεύουν αυτές που θα δικαιούταν ο μισθωτός εάν έπαιρνε την άδειά του κατά το χρονικό διάστημα της λύσης της σχέσης εργασίας.

Άδεια κατά την στράτευση

Οι στρατευόμενοι μισθωτοί δεν δικαιούνται άδεια κατά το διάστημα της στράτευσής τους. Αν όμως γνωστοποίησαν εγκαίρως στον εργοδότη τη μέλλουσα στράτευσή τους, δικαιούνται να λάβουν άδεια κατά το ημερολογιακό έτος στο οποίο emπίπτει η στράτευση τους, εφ' όσον βέβαια υπάρχει χρόνος για τη λήψη της άδειας τους.

Αν συνεχίσουν την εργασία τους στον ίδιο εργοδότη θα λάβουν κανονικά την άδεια τους, αν όμως δεν συνεχίσουν θα λάβουν αποζημίωση αδειας.

Άδεια γάμου & γέννησης παιδιού

Όλοι οι εργαζόμενοι δικαιούνται άδεια γάμου 5 εργάσιμων ημερών για όσους εργάζονται με πενήνήμερο και 6 εργάσιμων ημερών με αποδοχές για αυτούς που εργάζονται με εξαήμερο (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2000 - 2001 άρθρο 10). Επίσης σε περίπτωση γέννησης παιδιού ο πατέρας δικαιούται δύο (2) ημέρες άδεια με αποδοχές για κάθε παιδί. Οι άδειες αυτές είναι πρόσθετες και δεν συμψηφίζονται με τις ημέρες κανονικής άδειας.

Σημείωση: Υπάρχουν ευνοϊκότερες ρυθμίσεις σε ορισμένες κλαδικές συλλογικές συμβάσεις όπου οι εργαζόμενοι δικαιούνται παραπάνω ημέρες αδειας.

Άδεια μητρότητας

Οι εργαζόμενες μητέρες δικαιούνται άδεια μητρότητας συνολικής διάρκειας 17 εβδομάδων.

Οι 8 εβδομάδες χορηγούνται υποχρεωτικά πριν την πιθανή ημερομηνία τοκετού, και οι υπόλοιπες 9 μετά τον τοκετό. Σε περίπτωση που ο τοκετός πραγματοποιηθεί σε προγενέστερη από την πιθανή ημερομηνία, το υπόλοιπο της άδειας χορηγείται μετά τον τοκετό, ώστε να συμπληρωθούν οι 17 εβδομάδες (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2000 - 2001, άρθρο 7).

Άδεια θηλασμού & φροντίδας παιδιού (μειωμένο ωράριο)

Οι εργαζόμενες μητέρες δικαιούνται:

- a) Για το χρονικό διάστημα 30 μηνών από τη λήξη της άδειας λοχείας, δηλαδή 9 εβδομάδες μετά τον τοκετό, (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2004 άρθρο 8), είτε να προσέρχονται αργότερα, είτε να αποχωρούν νωρίτερα κατά μία ώρα κάθε ημέρα από την εργασία τους.
- β) Εναλλακτικά, με συμφωνία του εργοδότη, το ημερήσιο ωράριο των μητέρων μπορεί να ορίζεται μειωμένο κατά δύο (2) ώρες ημερησίως για τους πρώτους δώδεκα (12) μήνες και σε μία (1) ώρα ημερησίως για έξι (6) επιπλέον μήνες (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2002 – 2003 άρθρο 6).

Εναλλακτική χρήση του μειωμένου ωραρίου ως άδεια φροντίδας παιδιού

Το μειωμένο ωράριο «άδειας» θηλασμού και φροντίδας παιδιών του άρθρου 9 της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. του έτους 1993, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, δικαιούται ο/η εργαζόμενος/η με αίτηση του / της να το ζητήσει εναλλακτικά ως συνεχόμενη ισόχρονη άδεια με αποδοχές, εντός της χρονικής περιόδου κατά την οποία δικαιούται μειωμένου ωραρίου για την φροντίδα του παιδιού.

Ειδική Άδεια Προστασίας Μητρότητας (Άρθρο 142, Ν.3655/2008)

Με το άρθρο 142 του Ν.3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α/ 3-4-2008) οι εργαζόμενες μητέρες οι οποίες είναι ασφαλισμένες στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και απασχολούνται σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις με σχέση εξαρτημένης εργασίας, ορισμένου ή αορίστου χρόνου, με πλήρη ή μερική απασχόληση δικαιούνται ειδική άδεια προστασίας μητρότητας χρονικής διάρκειας έξι (6) μηνών.

Χορήγηση της αδείας

Η άδεια αυτή χορηγείται στις εργαζόμενες μετά τη λήξη της άδειας μητρότητας (τοκετού-λοχείας), της ισόχρονης προς το μειωμένο ωράριο άδειας, καθώς επίσης και στις εργαζόμενες που αμέσως μετά τα ανωτέρω διαστήματα κάνουν χρήση της ετήσιας κανονικής άδειας, εφ' όσον αυτό είναι απαραίτητο με βάση της ετήσιες προθεσμίες για τη χορήγησή της. Το δικαίωμα αυτό ασκείται εντός 60 ημερών από την λήξη των ανωτέρων αδειών.

Ποιοί τη δικαιούνται

Δικαιούχοι της ειδικής άδειας προστασίας μητρότητας είναι και οι εργαζόμενες που κατά την ημέρα δημοσίευσης του νόμου δηλαδή την 3-4-2008 βρίσκονταν σε άδεια μητρότητας (τοκετού- λοχείας) ή σε ισόχρονη προς το μειωμένο ωράριο άδεια.

Μετά τη λήξη της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας η εργαζόμενη δικαιούται να κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου όπως αυτό ισχύει.

Σε τι ποσό ορίζεται η ειδική άδεια

Η άδεια αυτή είναι με αποδοχές που είναι ίσες με τον κατώτατο μισθό όπως ορίζεται κάθε φορά με βάση την Ε.Γ.Σ.Ε.Ε. και φορέας καταβολής είναι ο ΟΑΕΔ.

Ποιος καταβάλλει τις αποδοχές

Ο ΟΑΕΔ υποχρεούται να αποδίδει στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ τις προβλεπόμενες εισφορές για τον κλάδο σύνταξης, παρακρατώντας την προβλεπόμενη εργατική εισφορά που βαρύνει τον εργαζόμενο μαζί με την εργοδοτική εισφορά που βαρύνει τον ΟΑΕΔ.

Ποιος από τους γονείς δικαιούται άδεια φροντίδας παιδιού;

Την άδεια απουσίας για λόγους φροντίδας παιδιού μπορεί εναλλακτικά να ζητήσει και ο πατέρας, εφόσον δεν κάνει χρήση η εργαζόμενη μητέρα.

Το μειωμένο ωράριο για τη φροντίδα των παιδιών θεωρείται και αμείβεται ως χρόνος εργασίας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε., 1993 άρθρο 9) και δεν πρέπει να δημιουργεί δυσμενείς συνθήκες στην απασχόληση και στις εργασιακές σχέσεις.

Άδεια φροντίδας υιοθετημένων παιδιών

Το δικαίωμα διακοπής της εργασίας ή καθυστερημένης προσέλευσης ή πρόωρης αποχώρησης της μητέρας και εναλλακτικά του πατέρα για τη φροντίδα παιδιών, σύμφωνα με το άρθρο 9 της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. του 1993, έχουν και οι θετοί γονείς παιδιών ηλικίας έως 6 ετών (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2000 - 2001 άρθρο 8). Την άδεια φροντίδας παιδιού δικαιούνται και οι άγαμοι γονείς, με χρονική αφετηρία την ημερομηνία της υιοθεσίας.

Άδεια φροντίδας παιδιού με την διαδικασία της παρένθετης μητρότητας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2006-07, άρθρο 7).

Σε περίπτωση απόκτησης παιδιού με τη διαδικασία της παρένθετης μητρότητας οι αποκτώντες γονείς δικαιούνται τις άδειες που αφορούν τη φροντίδα και την ανατροφή του παιδιού, ως εάν ήσαν φυσικοί γονείς. Κατά την διάρκεια του θηλασμού, το μειωμένο ωράριο του άρθρου 9 ΕΓΣΣΕ 1993 όπως ισχύει δικαιούνται η γυναίκα που γέννησε και η αποκτώσα μητέρα

Πότε ο εργαζόμενος δικαιούται γονική άδεια;

Η γονική άδεια χορηγείται στους εργαζόμενους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή σχέση έμμισθης εντολής σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις ανεξάρτητα του αριθμού απασχολούμενων. Αφορά τους εργαζόμενους και των δύο φύλων, που έχουν υποχρεώσεις προς εξαρτώμενα από αυτούς παιδιά ή άλλα μέλη της οικογενείας τους που έχουν ανάγκη τις φροντίδες ή την υποστήριξη τους, ώστε να διευκολύνεται η προετοιμασία για την είσοδο στην απασχόληση, η διατήρησή της, καθώς και η επαγγελματική τους εξέλιξη.

Ο γονέας που έχει τις παραπάνω προϋποθέσεις και έχει συμπληρώσει 1 έτος εργασίας στον ίδιο εργοδότη δικαιούται να λάβει γονική άδεια ανατροφής παιδιού, στο χρονικό διάστημα από τη λήξη της άδειας μητρότητας μέχρις ότου το παιδί συμπληρώσει ηλικία τριών και μισό ετών (3,5 ετών). Η άδεια αυτή είναι χωρίς αποδοχές, η διάρκειά της μπορεί να φθάσει τους τρεις και μισό μήνες (3,5 μήνες) για κάθε γονέα και δίνεται από τον εργοδότη με βάση προτεραιότητας των απασχολούμενων στην επιχείρηση για κάθε ημερολογιακό έτος.

Οι παραπάνω ρυθμίσεις ισχύουν και για τους απασχολούμενους στο Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (άρθρο 25, Ν.2639/1998).

Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερα παιδιά, το δικαίωμα των γονέων είναι αυτοτελές για το κάθε ένα απ' αυτά, εφ' όσον από την λήξη της άδειας που δόθηκε για το προηγούμενο παιδί μεσολάβησε ένας (1) χρόνος πραγματικής απασχόλησης στον ίδιο εργοδότη. Το δικαίωμα λήψεως της άδειας έχουν και όσοι έχουν υιοθετήσει παιδί. Σε περίπτωση διαστάσεως ή διαζυγίου

ή χηρείας ή γεννήσεως τέκνου εκτός γάμου τη γονική άδεια και μέχρι 6 μηνών δικαιούται ο γονιός που έχει την επιμέλεια του παιδιού.

Μετά τη λήξη της γονικής άδειας ανατροφής, ο εργαζόμενος δικαιούται να επανέλθει στην εργασία του στην ίδια ή σε παρόμοια θέση, η οποία δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι κατώτερη από αυτήν που κατείχε πριν πάρει την γονική άδεια ανατροφής. Ο χρόνος αποχής από την εργασία λόγω γονικής άδειας ανατροφής υπολογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για τον υπολογισμό αποδοχών τους (επιδόματα, προϋπηρεσίας κλπ), για τη χορήγηση της ετήσιας κανονικής άδειας απουσίας και του επιδόματος αδείας, καθώς και για τον υπολογισμό της αποζημιώσεως σε περίπτωση απολύσεως. Με το άρθρο 5 του Ν.2335/95 προβλέπεται ότι ως χρόνος ασφαλίσεως υπολογίζεται και ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών. Σχετικά με την καταβολή εισφορών, δικαιούται αυτό το χρόνο ο εργαζόμενος να συνεχίσει την ασφάλιση του αλλά καταβάλλοντας το σύνολο των εισφορών (εγκύκλιος. ΙΚΑ 90/95). Με το άρθρο 25 του Ν.2639/98 για πρώτη φορά μπήκε διάταξη, σύμφωνα με την οποία η καταγγελία σύμβασης που γίνεται εξ αιτίας της ασκήσεως του δικαιώματος για λήψη γονικής άδειας είναι άκυρη.

Άδειες στις Μονογονεϊκές οικογένειες

Στους εργαζόμενους - ες που έχουν χηρέψει και στον άγαμο - άγαμη γονέα, που έχουν την επιμέλεια του παιδιού, χορηγείται άδεια με αποδοχές έξι (6) εργάσιμων ημερών το χρόνο, πέραν αυτής που δικαιούνται με άλλες διατάξεις.

Γονέας με τρία (3) παιδιά ή περισσότερα, δικαιούται άδεια οκτώ (8) εργάσιμων ημερών. Η άδεια αυτή χορηγείται λόγω αυξημένων αναγκών φροντίδας των παιδιών, ηλικίας μέχρι 12 ετών συμπληρωμένων, χορηγείται εφάπαξ ή τμηματικά μετά από συνεννόηση με τον εργοδότη σύμφωνα με τις ανάγκες του γονέα και δεν πρέπει να συμπίπτει χρονικά με την αρχή ή το τέλος της ετήσιας κανονικής άδειας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2002-2003, άρθρο 7).

Άδεια για ασθένεια μελών της οικογένειας

Στην περίπτωση ασθένειας εξαρτωμένων παιδιών ή άλλων μελών της οικογένειας χορηγείται άδεια με τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) ο εργαζόμενος γονέας θα πρέπει να απασχολείται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού

δικαίου σε επιχείρηση ή εκμετάλλευση, ανεξάρτητα αν έχει συμπληρώσει υπηρέσια 1 έτους στον (ίδιο εργοδότη και β) ύπαρξη ασθενείας εξαρτωμένων από αυτόν μελών της οικογενείας του. Εξαρτώμενα πρόσωπα είναι: παιδιά μέχρι 16 ετών - φυσικά ή υιοθετημένα - και άνω των 16 εφόσον πάσχουν από βαριά ασθένεια ή αναπηρία, σύζυγος που δεν μπορεί να αυτοεξυπηρετηθεί, γονείς ή ανύπαντρα αδέρφια που δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν. Η άδεια αυτή είναι χωρίς αποδοχές, μπορεί να χορηγηθεί εφάπαξ ή και τμηματικά και η διάρκεια της δεν μπορεί να ξεπεράσει τις 6 εργάσιμες ημέρες κάθε ημερολογιακό έτος, εάν ο δικαιούχος προστατεύει ένα παιδί με δυνατότητα αύξησής της σε 8 εργάσιμες ημέρες, εάν ο δικαιούχος προστατεύει δύο παιδιά και σε 14 εργάσιμες ημέρες για τρία ή περισσότερα παιδιά (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε 2008 2009 άρθρο 5).

Άδεια σχολικής παρακολούθησης

Όταν έχει παιδιά μέχρι 16 ετών που παρακολουθούν μαθήματα στοιχειώδους ή μέσης εκπαίδευσης, μπορεί να απουσιάζει ορισμένες ώρες ή ολόκληρη ημέρα από την εργασία του για να επισκεφτεί το σχολείο των παιδιών. Η άδεια είναι με αποδοχές και φτάνει συνολικά μέχρι 4 ημέρες το χρόνο για κάθε παιδί (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2008-2009, άρθρο 4). Την παραπάνω άδεια δικαιούνται και οι γονείς με παιδιά στο νηπιαγωγείο.

Ποιοι γονείς δικαιούνται μειωμένο ωράριο εργασίας;

Οι γονείς που έχουν παιδιά ανεξαρτήτως ηλικίας με πνευματική, σωματική ή ψυχική αναπηρία, δικαιούνται μειωμένου ωραρίου κατά 1 ώρα την ημέρα για να μπορούν να αφιερώσουν περισσότερο χρόνο στις ειδικές φροντίδες των παιδιών (Ν.1483/84).

Με ποιες προϋποθέσεις:

- α)** Να εργάζεται σε επιχείρηση που απασχολεί τουλάχιστον 50 άτομα.
- β)** Να έχει παιδί με πνευματική, ψυχική ή σωματική αναπηρία. η οποία διαπιστώνεται με ιατρική γνωμάτευση.

Το ωράριο του εργαζόμενου γονέα σ' αυτήν την περίπτωση μειώνεται κατά 1 ώρα την ημέρα, με ανάλογη περικοπή των αποδοχών.

Τι επιπλέον προστασία έχουν

Στον προγραμματισμό αδειών. Οι εργοδότες που απασχολούν γονείς παιδιών μέχρι 16 ετών ή άνω των 16 με βαριά ή χρόνια ασθένεια ή αναπηρία, υποχρεούνται κατά τον προγραμματισμό του χρόνου χορήγησης των ετήσιων αδειών να δίνουν προτεραιότητα σ' αυτούς τους εργαζόμενους.

Στην καταγγελία συμβάσεων εργασίας. Οι οικογενειακές υποχρεώσεις των εργαζομένων δεν αποτελούν λόγο καταγγελίας της σύμβασης.

Άδεια για μεταγγίσεις αίματος & παραγώγων αιμοκάθαρσης

Εργαζόμενοι με εξαρτημένη σχέση εργασίας, που έχουν υπηρεσία μέχρι τέσσερα (4) έτη στον ίδιο εργοδότη, οι οποίοι πάσχουν από νόσημα που απαιτεί μεταγγίσεις αίματος και παραγώγων του ή αιμοκάθαρση και το οποίο έχει γνωστοποιηθεί στον εργοδότη, δικαιούνται έως 22 εργάσιμες ημέρες τον χρόνο επιπλέον άδεια με αποδοχές. (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2002 -2003, άρθρο 8)

Άδεια γονέα για παιδί με νόσημα που απαιτεί μεταγγίσεις αίματος

Στους φυσικούς ή θετούς γονείς παιδιού ηλικίας ως δέκα έξι (16) ετών συμπληρωμένων, το οποίο πάσχει από νόσημα που απαιτεί μεταγγίσεις αίματος και παραγώγων του η αιμοκάθαρση χορηγείται πρόσθετη δέκα (10) εργάσιμων ημερών ετησίως. Η άδεια αυτή είναι με αποδοχές και χορηγείται και στους δύο γονείς επιπλέον της άδειας που δικαιούνται από άλλες διατάξεις (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2004 άρθρο12).

Άδεια λόγω θανάτου συγγενούς

Στους εργαζόμενους με εξαρτημένη σχέση εργασίας χορηγείται άδεια δύο (2) ημερών με αποδοχές, σε περίπτωση θανάτου συζύγου, τέκνων, γονέων και αδελφών. (ΕΓΣΣΕ 2002-2003, άρθρο 9). Διευκρινίζεται ότι χορηγείται η συγκεκριμένη άδεια όχι μόνο στους εξ αίματος, αλλά και στους εξ αγχιστείας συγγενείς στην ίδια γραμμή και στον ίδιο βαθμό (ΕΓΣΣΕ 2010-2012 άρθρο 8).

Πότε ο εργαζόμενος δικαιούται άδεια σπουδών (Ν.1346/83 άρθρο 2)

Εκτός από την κανονική τους άδεια, οι εργαζόμενοι που είναι μαθητές ή σπουδαστές ή φοιτητές εκπαιδευτικών μονάδων οποιουδήποτε τύπου και οποι-

ασδήποτε βαθμίδας του Δημοσίου ή εποπτευομένων από το Δημόσιο με οποιοδήποτε τρόπο, δικαιούνται να λάβουν από τον εργοδότη τους και πρόσθετη άδεια άνευ αποδοχών διάρκειας 30 ημερών, (ΕΓΣΣΕ 96 άρθρο 7), συνεχών ή διακεκομμένων κατ' έτος για τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις .

Την ειδική άδεια δικαιούνται να λάβουν όλοι οι εργαζόμενοι - εργαζόμενες σπουδαστές, χωρίς όριο ηλικίας, αλλά μόνο για την προβλεπόμενη διάρκεια των σπουδών που κάθε φορά παρακολουθεί ο εργαζόμενος, προσασυζημένη κατά δύο έτη, ανεξάρτητα αν οι σπουδές διανύθηκαν συνεχώς ή διακεκομμένα και ανεξάρτητα αν έχουν συμπληρώσει 1 χρόνο υπηρεσίας στον εργοδότη.

Η ιδιότητα του μαθητή, σπουδαστή, φοιτητή και η συμμετοχή του στις εξετάσεις αποδεικνύεται με βεβαίωση της σχολής του που υποβάλλεται στον εργοδότη από τον εργαζόμενο.

Για τους ανήλικους εργαζόμενους που είναι συγχρόνως μαθητές ή σπουδαστές ο Ν. 1837/89, ορίζει ότι δικαιούνται για τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις άδεια άνευ αποδοχών δύο ημερών, συνεχόμενη ή τμηματική, για κάθε μέρα εξετάσεων. Για την άδεια αυτή, που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 14 ημέρες, καταβάλλονται αποδοχές από τον ΟΑΕΔ.

Για τις ημέρες αδειάς εξετάσεων οι μαθητές - σπουδαστές δικαιούνται αποδοχές από τον ΟΑΕΔ.

Οι μαθητές, σπουδαστές και φοιτητές που εργάζονται στο Δημόσιο ή ΝΠΔΔ δικαιούνται άδεια 14 ημερών με αποδοχές

Άδεια εξετάσεων σε μεταπτυχιακούς φοιτητές

Όσοι συμμετέχουν σε πρόγραμμα για μεταπτυχιακό δίπλωμα ετησίας τουλάχιστον φοίτησης ή διδακτορικό δίπλωμα ΑΕΙ και ΤΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, δικαιούνται άδεια 10 εργασίμων ημερών. Η άδεια αυτή είναι άνευ αποδοχών από τον εργοδότη, χορηγείται σε συνεχείς ημέρες ή τμηματικά και ανεξάρτητα από την ηλικία του / της δικαιούχου και ισχύει μέχρι δύο έτη (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2004-05, άρθρο 10).

Άδεια εκπαίδευσης συνδικαλιστών

Για να διευκολύνεται η εκπαίδευση και η επιμόρφωση των συνδικαλιστικών στελεχών, καθώς και η ανάδειξη νέων στελεχών μεταξύ των εργαζομένων,

προβλέπεται οι επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες που απασχολούν πάνω από 50 μισθωτούς, να χορηγούν πρόσθετη κανονική άδεια με αποδοχές, διάρκειας μέχρι δύο εβδομάδων το έτος, σε μισθωτούς που επιλέγονται για το σκοπό αυτό από τη ΓΣΕΕ και σε αναλογία 1% επί του προσωπικού που απασχολούν. Ο αριθμός των μισθωτών που θα επιλέγονται κάθε έτος δεν μπορεί να είναι μικρότερος από 3 μισθωτούς, αλλά ούτε μεγαλύτερος από 15. (άρ.5 ΕΓΣΣΕ 1988).

Εκλογική άδεια

Η ειδική άδεια που δίδεται για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι και στον ιδιωτικό τομέα με αποδοχές. Η άδεια αυτή δεν συμψηφίζεται με την κανονική ή άλλης μορφής άδεια.

Η διάρκεια της είναι ανάλογη με τη χιλιομετρική απόσταση.

Συγκεκριμένα για το πενθήμερο:

- από 200 - 400 χλμ., μια εργάσιμη ημέρα
- από 401 και πάνω, δύο εργάσιμες ημέρες
- για τα νησιά μέχρι 3 ημέρες

για το εξαήμερο:

- από 100 - 200 χλμ., μια εργάσιμη ημέρα
- από 201 - 400 χλμ., δύο εργάσιμες ημέρες
- από 401 και πάνω, τρεις εργάσιμες ημέρες
- για τα νησιά μέχρι 3 ημέρες

ΑΠΟΛΥΣΗ

Τρόποι λύσης σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου

Η σύμβαση εργασίας σύμφωνα με τη νομοθεσία μας, λύνεται αυτόματα:

- α) με το θάνατο του εργαζόμενου
- β) με το θάνατο του εργοδότη, αν ο εργαζόμενος εξυπηρετούσε προσωπικές ανάγκες του (π.χ. γραμματέας) αλλιώς μπορεί να καταγγεληθεί η σχέση εργασίας από τους διαδόχους του εργοδότη

- γ) με την καταδίκη του εργαζόμενου για σοβαρό αδίκημα, την απώλεια της ελληνικής ιθαγένειας, την κατάργηση της θέσης του ή την ανάληψη από αυτόν άλλης θέσης στον δημόσιο τομέα.
- δ) με πειθαρχική ποινή απόλυσης, αν αυτό προβλέπεται από κανονισμό που ισχύει με νόμο.
- ε) με αμοιβαία συναίνεση εργοδότη και εργαζόμενου, κυρίως για την περίπτωση της συνταξιοδότησης.
- ζ) με καταγγελία σύμβασης εργασίας από εργοδότη. Η σύμβαση αορίστου χρόνου λύεται οποτεδήποτε και ελεύθερα από τον εργοδότη, αφού τηρήσει τις νόμιμες διαδικασίες, δηλαδή κοινοποίηση της έγγραφης καταγγελίας της σύμβασης εργασίας και καταβολή αποζημίωσης κλπ
- η) με καταγγελία σύμβασης εργασίας από τον μισθωτό. Ο μισθωτός δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, ελεύθερα και οποτεδήποτε, καθώς και να αποχωρήσει οικειοθελώς από την εργασία του. Οφείλει όμως να προειδοποιήσει τον εργοδότη του, μέσα στα καθορισμένα από το νόμο χρονικά όρια.

Πώς λύεται η σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου

Η σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου λύεται μόνο με την πάροδο του συμφωνημένου χρόνου λήξης. Προκειμένου να καταγγελθεί πρόωρα η σύμβαση αυτή θα πρέπει να υφίσταται σπουδαίος λόγος (παράβαση υποχρεώσεων που απορρέουν από τη σύμβαση, συνεχιζόμενη αδικαιολόγητη απουσία εκ μέρους του εργαζόμενου, αποδεδειγμένη ανεπάρκεια ή ανικανότητα στην εκπλήρωση των καθηκόντων του ώστε να μην καθίσταται δυνατή η συνέχιση της εργασιακής σχέσης κλπ).

Ο εργαζόμενος μπορεί να καταγγείλει την σχέση εργασίας του;

Ο εργαζόμενος μπορεί να παραιτηθεί ή να αποχωρήσει οικειοθελώς από την εργασία του με ρητή δήλωση ή και σιωπηρά. Στην περίπτωση αυτή ο εργαζόμενος δεν δικαιούται αποζημίωση, αλλά δικαιούται: α) δεδουλευμένες αποδοχές, β) αποδοχές της ετήσιας άδειάς του και του επιδόματος αδειάς, γ) αναλογία δώρου εορτών μέχρι την λήξη της εργασιακής σχέσης.

Πώς γίνεται η απόλυση;***Προϋποθέσεις έγκυρης καταγγελίας της σύμβασης εργασίας είναι:***

Η γνωστοποίηση γραπτώς της καταγγελίας στον εργαζόμενο.

Η καταβολή της νόμιμης αποζημίωσης εφόσον ο εργαζόμενος έχει συμπληρώσει τουλάχιστον δίμηνη εργασία.

Η αναγγελία της απόλυσης στον ΟΑΕΔ μέσα σε 8 ημέρες από την κοινοποίηση του εγγράφου της καταγγελίας στον εργαζόμενο, αλλιώς ο εργοδότης έχει ποινικές συνέπειες. Δεν θίγεται το κύρος της καταγγελίας από την παράλειψη αυτή.

Η γνωστοποίηση του λόγου της καταγγελίας, ώστε να διαπιστώνεται ότι δεν προσκρούει σε απαγορευτικές διατάξεις ή ότι ασκείται καταχρηστικά.

Αν ο εργαζόμενος υπογράψει το έγγραφο της καταγγελίας και λάβει την αποζημίωση μπορεί να προσβάλλει την απόλυσή του;

Ο εργαζόμενος αν δεν υπογράψει ότι έλαβε γνώση του εγγράφου της απόλυσης, απλώς δυσκολεύει την κατάσταση, γιατί τότε ο εργοδότης θα κοινοποιήσει το έγγραφο μέσω δικαστικού επιμελητή. Το γεγονός ότι, ο εργαζόμενος παραλαμβάνει το έγγραφο της καταγγελίας ή την αποζημίωση, αν είναι δυνατόν προσθέτοντας την φράση πριν την υπογραφή του **“με επιφύλαξη κάθε δικαιώματός μου”** δεν του στερεί το δικαίωμα να προσβάλλει το κύρος της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας του.

Σκόπιμο βέβαια είναι να προσέχει ο εργαζόμενος να μην υπάρχουν φράσεις άσχετες στο έγγραφο, όπως π.χ. αποδέχομαι την απόλυσή μου κ.ά. Αν στο έγγραφο υπάρχει ανάλογη φράση να μην υπογράψει.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΑΠΟΛΥΣΗΣ**Επιτρέπεται η απόλυση εγκύου;**

Η απόλυση εγκύου εργαζόμενης κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης αλλά και για ένα χρόνο μετά τον τοκετό ή για μεγαλύτερο διάστημα, αν είχε επιπλοκές λόγω του τοκετού, απαγορεύεται. Επιτρέπεται μόνο για σπουδαίο λόγο,

άσχετο με την μείωση της αποδοτικότητάς της εξαιτίας της εγκυμοσύνης και πρέπει να γνωστοποιείται και στην Επιθεώρηση Εργασίας.

Συνδικαλιστές μπορούν να απολυθούν;

Η απόλυση ορισμένων προστατευομένων στελεχών απαγορεύεται χωρίς απόφαση της ειδικής επιτροπής του άρθρου.15, Ν.1264/82 (αποτελούμενης από εκπροσώπους του κράτους των εργαζομένων και της εργοδοσίας) και μόνο για ορισμένους περιοριστικούς λόγους όπως αναφέρεται αναλυτικά στον Ν.1264/82, όπως ισχύει σήμερα.

Ποιοι άλλοι δεν επιτρέπεται να απολυθούν;

- α)** Όσοι στρατεύονται δεν μπορούν να απολυθούν κατά την περίοδο της στράτευσής τους και για ένα χρόνο μετά την αποστράτευσή τους, χωρίς την άδεια της ειδικής διοικητικής επιτροπής. Αν δεν τηρηθούν αυτές οι διαδικασίες ο μισθωτός έχει αξίωση πρόσθετης αποζημίωσης έξι μηνών επιπλέον για την απόλυσή του.
- β)** Όσοι έχουν προσληφθεί αναγκαστικά με νόμους για την προστασία απόμου με ειδικές ανάγκες, πολυτέκνων, πολεμιστών, αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης κ.λ.π. δεν επιτρέπεται να απολυθούν χωρίς απόφαση της αρμόδιας ειδικής επιτροπής.
- γ)** Ακόμη σε ορισμένες περιπτώσεις και για μισθωτούς δημοσίων υπηρεσιών ή επιχειρήσεων που ο κανονισμός έχει σχετική ρύθμιση, απαιτείται η συγκατάθεση του υπηρεσιακού ή Πειθαρχικού Συμβουλίου.

ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ

Τι είναι ομαδικές απολύσεις;

Ομαδικές απολύσεις θεωρούνται όσες γίνονται, από επιχειρήσεις που απασχολούν περισσότερους από 20 εργαζόμενους, για λόγους που δεν αφορούν το πρόσωπο των απολυομένων.

Σύμφωνα με το άρθρο 74 του Ν.3863/2010 , ο οποίος αντικατέστησε το εδάφιο α' και β' της παρ.2 του άρθρου 1 του Ν. 1387/1983 (ΦΕΚ 110Α') το όριο που οι απολύσεις θεωρούνται ομαδικές, καθορίζεται:

- α) Μέχρι 6 εργαζόμενους, προκειμένου για επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που στην αρχή του μήνα απασχολούν από 20 έως 150 εργαζόμενους και
- β) Σε ποσοστό 5% του προσωπικού και μέχρι 30 εργαζόμενους για τις επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που απασχολούν περισσότερους από 150 εργαζόμενους.

Σε ομαδικές απολύσεις που προκαλούνται από τη διακοπή της δραστηριότητας της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης, κατόπιν δικαστικής απόφασης, εφαρμόζεται η διαδικασία ενημέρωσης και διαβούλευσης στην τασσόμενη προθεσμία των είκοσι ημερών όπως προβλέπεται από τα άρθρα 3,4 και 5 παρ.1 του Ν.1387/83.

Για να προσδιοριστεί ο αριθμός του προσωπικού λαμβάνεται υπόψη το σύνολο του προσωπικού τόσο στο κεντρικό όσο και στα τυχόν υποκαταστήματα

ΑΚΥΡΗ ΑΠΟΛΥΣΗ

Πότε είναι άκυρη η απόλυση;

Σύμφωνα με το νόμο και τη νομολογία έχει κριθεί ότι η απόλυση είναι άκυρη:

- α) Όταν δεν καταβληθεί η αποζημίωση μαζί με το έγγραφο της απόλυσης, ή στην περίπτωση που προβλέπεται η πληρωμή της αποζημίωσης με δόσεις, υπάρχει καθυστέρηση στη πληρωμή μίας δόσης.
- β) Όταν το δικαίωμα του εργοδότη να καταγγείλει την σύμβαση εργασίας ασκείται καταχρηστικά, δηλαδή υπερβαίνει τα όρια της καλής πίστης, των χρηστών ηθών και του κοινωνικού ή οικονομικού σκοπού του δικαιώματος π.χ καταχρηστική είναι η απόλυση όταν γίνεται για λόγους εκδίκησης προς τον εργαζόμενο και για άσχετο λόγο με την εκτέλεση των καθηκόντων του εργαζόμενου.
- γ) Καταχρηστική είναι επίσης η απόλυση που γίνεται για λόγους συνδικαλιστικής δράσης του εργαζόμενου.
- δ) Καταχρηστική επίσης είναι η απόλυση του εργαζόμενου όταν γίνεται

λόγω διεκδίκησης των αξιώσεών του ή άρνησής του να δεχθεί παράνομη απαίτηση του εργοδότη.

- ε) Καταχρηστική γενικά κρίνεται η απόλυση όχι μόνο όταν δεν δικαιολογείται από κάποιο σοβαρό λόγο αλλά οφείλεται και σε επιλήψιμα κίνητρα του εργοδότη η απόδειξη των οποίων μπορεί να προκύπτει από τη διαπίστωση της απουσίας σοβαρού λόγου για την απόλυση.

Ποια είναι τα δικαιώματα του εργαζόμενου αν η απόλυσή του είναι άκυρη;

Ο εργαζόμενος που απολύεται από την εργασία του με άκυρη καταγγελία μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο και να ζητήσει να αναγνωρισθεί η ακυρότητα της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας του και να του καταβληθούν οι μισθοί υπερημερίας από τον εργοδότη που δεν αποδέχεται τις προσφερόμενες υπηρεσίες του.

Υπάρχει προθεσμία για την άσκηση αυτής της αγωγής;

Υπάρχει σύντομη προθεσμία τριών μηνών από την κοινοποίηση του εγγράφου της απόλυσης για την άσκηση της αγωγής ακυρώσεως της απόλυσης.

Αν η αγωγή ασκηθεί μετά το τρίμηνο απορρίπτεται ακόμη και αν ο λόγος ακυρώσεως είναι προφανής και σπουδαίος.

Αν δεν κοινοποιηθεί έγγραφο απόλυσης η προθεσμία των τριών μηνών προσφυγής στο Δικαστήριο αρχίζει όταν ο εργοδότης σταμάτησε να αποδέχεται τις υπηρεσίες του εργαζόμενου.

Υπόδειγμα καταγγελίας χωρίς προειδοποίηση

Προς τον

Κ
ΤΟΥ.....

διεύθυνση

κατοικίας

.....

Σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3198/1955 καταγγέλλουμε απότη σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου που έχουμε μαζί σας και σας καλούμε να παρουσιαστείτε για να εισπράξετε τη νόμιμη αποζημίωση σας, την οποία σε περίπτωση άρνησής σας θα καταθέσουμε στο όνομά σας στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

Αθήνα

Ο εργοδότης (ή ο νόμιμος πληρεξούσιος)

(Υπογραφή - Σφραγίδα)

Έλαβα γνώση της ανωτέρω καταγγελίας

και παρέλαβα πρωτότυπο αυτής .

Αθήνα

Ο παραλαβών μισθωτός

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

Πώς υπολογίζεται η αποζημίωση;

Ο υπολογισμός της αποζημίωσης γίνεται με βάση τις μικτές τακτικές αποδοχές του τελευταίου μήνα.

Τακτικές αποδοχές θεωρούνται ο μισθός, καθώς και κάθε άλλη παροχή σε είδος και σε χρήμα που δίνεται τακτικά και μόνιμα. Επίσης η αποζημίωση προσαυξάνεται με τον συνυπολογισμό των Δώρων Εορτών και του επιδόματος αδείας. Επομένως για τον υπολογισμό της αποζημίωσης λαμβάνεται υπόψη ο μηνιαίος μικτός μισθός ή το μικτό ημερομίσθιο που καταβάλλεται, προσαυξημένος κατά το 1/6 αυτού και βάσει αυτού του προσαυξημένου μισθού ή ημερομισθίου υπολογίζεται κατόπιν η αποζημίωση που πρέπει να καταβληθεί.

Χρόνος και τόπος καταβολής

Η αποζημίωση πρέπει να καταβληθεί ταυτόχρονα με την επίδοση του εγγράφου της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας για να είναι έγκυρη η απόλυση.

Τρόπος καταβολής: Η αποζημίωση πρέπει να καταβληθεί σε μετρητά. Σύμφωνα με τον Ν.3863/2010 όταν η αποζημίωση λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας υπερβαίνει τις αποδοχές δύο (2) μηνών, ο εργοδότης υποχρεούται να καταβάλει κατά την απόλυση μέρος της αποζημίωσης που αντιστοιχεί στις αποδοχές δύο (2) μηνών. Το υπόλοιπο ποσό καταβάλλεται σε διμηνιαίες δόσεις, καθεμία από τις οποίες δεν μπορεί να είναι κατώτερη από τις αποδοχές δύο (2) μηνών, εκτός και αν το ποσό που υπολείπεται για την εξόφληση του συνόλου της αποζημίωσης είναι μικρότερο. Η πρώτη δόση καταβάλλεται την επομένη της συμπλήρωσης διμήνου από την απόλυση.

Πότε παραγράφεται η αποζημίωση;

Κάθε αγωγή του εργαζομένου για καταβολή ή συμπλήρωση της αποζημίωσης, πρέπει να ασκηθεί μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία 6 μηνών από τότε που κατέστη απαιτητή, δηλ. από την καταβολή της αποζημίωσης ή την λύση της εργασιακής σχέσης.

Πότε δεν οφείλεται αποζημίωση;***Αποζημίωση δεν οφείλεται:***

- Πριν τη συμπλήρωση δίμηνης υπηρεσίας του εργαζόμενου στην επιχείρηση.
- Αν παραιτηθεί ο εργαζόμενος.
- Στη σύμβαση ορισμένου χρόνου, εκτός αν καταγγεληθεί πριν τη λήξη της από τον εργοδότη χωρίς σπουδαίο λόγο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Α.Κ. οπότε οφείλονται όλοι οι μισθοί του υπόλοιπου χρόνου μέχρι τη λήξη της.
- Στη σύμβαση ορισμένου έργου, εκτός αν υποκρύπτεται σχέση ή σύμβαση εξαρτημένης εργασίας οπότε τεκμαίρεται ότι υφίσταται μια ενιαία σύμβαση εργασίας και οφείλεται αποζημίωση.
- Σε περίπτωση μήνυσης σε βάρος του εργαζόμενου για αδίκημα που διαπράχθηκε κατά την εκτέλεση της εργασίας του ή του απαγγέλθηκε κατηγορία για αδίκημα τουλάχιστον σε βαθμό πλημμελήματος. Εάν απαλλαγεί ο μισθωτός δικαιούται να ζητήσει την αποζημίωσή του.

Πότε οφείλεται μειωμένη αποζημίωση;

Η απόλυση των υπαλλήλων μπορεί να γίνει μόνο κατόπιν έγγραφης προειδοποίησης, πριν από ορισμένο χρόνο, που είναι ανάλογος με τα χρόνια υπηρεσίας του στον εργοδότη (τακτική απόλυση).

Η προειδοποίηση αυτή ονομάζεται προμήνυση. Ο χρόνος της προμήνυσης φαίνεται στους πίνακες αποζημίωσης που υπάρχουν παρακάτω. Στην περίπτωση αυτή ο μισθωτός παραμένει στην εργασία του μέχρι να λήξει ο χρόνος προμήνυσης, κατά την απόλυση του καταβάλλεται το 1/2 της νόμιμης αποζημίωσης που οφείλεται σε περίπτωση έκτατης καταγγελίας.

Σε περίπτωση διακοπής των εργασιών της επιχείρησης για λόγους ανώτερης βίας (καταστροφή από πυρκαγιά, σεισμό κλπ) οφείλονται τα 2/3 της νόμιμης αποζημίωσης.

Αν ο μισθωτός είναι υπάλληλος και μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με πλήρη σύνταξη γήρατος, δικαιούται ποσοστό 50% της νόμιμης αποζημίωσης εάν δεν έχει επικουρική ασφάλιση και 40% εάν λαμβάνει επικουρική ασφάλιση.

Γίνονται κρατήσεις στην αποζημίωση;

Η αποζημίωση καταγγελίας συμβάσεως δεν υπόκειται σε κρατήσεις για το ΙΚΑ ή άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Το ίδιο ισχύει για την αποζημίωση λόγω μη ληφθείσας αδείας. Αντίθετα το επίδομα αδείας υπόκειται σε ασφαλιστικές εισφορές.

Η αποζημίωση φορολογείται. Ο Φόρος σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν.3842/2010 (23/4/2010) υπολογίζεται με βάση τον παρακάτω πίνακα:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ (ευρώ)	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)
0-60.000	0%
60.001-100.000	10%
100.001-150.000	20%
150.001 και άνω	30%

Ο Φόρος παρακρατείται κατά την πληρωμή της αποζημίωσης του εργαζόμενου.

Υπάρχουν περιορισμοί στο ύψος της αποζημίωσης;

Ναι, κατά το ποσοστό που οι αποδοχές του απολυόμενου εργαζόμενου υπερβαίνουν το 8πλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη πολλαπλασιαζόμενο επί 30.

Πότε δικαιούνται οι αποχωρούντες μισθωτοί αποζημίωση;**Στη συνταξιοδότηση:**

Μισθωτοί που υπάγονται στο κλάδο σύνταξης οποιουδήποτε Ασφαλιστικού Οργανισμού, εφ' όσον συμπληρώσουν τις προϋποθέσεις για πλήρη σύνταξη γήρατος, εάν μεν είναι εργατοτεχνίτες μπορούν να αποχωρούν, εάν δε είναι υπάλληλοι να αποχωρούν ή να απολύονται από τον εργοδότη. Στις περιπτώσεις αυτές δικαιούνται το 50% της νόμιμης αποζημίωσης απόλυσης αν δεν έχουν επικουρική ασφάλιση ή το 40% αν έχουν. Τη μειωμένη αυτή αποζημίωση

δικαιούνται και οι μισθωτοί, με σύμβαση ορισμένου χρόνου, που απολύονται ή αποχωρούν πριν τη λήξη της για να συνταξιοδοτηθούν. Σημειώνουμε ότι ο εργοδότης δεν μπορεί να απολύσει εργατοτεχνίτη που έχει συμπληρώσει τις προϋποθέσεις πλήρους συνταξιοδότησης γήρατος, με καταβολή μειωμένης αποζημίωσης. Μόνο για υπαλλήλους έχει αυτή την ευχέρεια.

Με 15ετή υπηρεσία:

Μισθωτοί που συνδέονται με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου και έχουν συμπληρώσει 15ετή υπηρεσία στον ίδιο εργοδότη ή το όριο ηλικίας που προβλέπει ο οικείος Ασφαλιστικός Οργανισμός και όταν δεν υπάρχει όριο το 65έτος της ηλικίας τους μπορούν να αποχωρήσουν από την εργασία τους με τη συγκατάθεση του εργοδότη τους, οπότε δικαιούνται να λάβουν το 50% της νόμιμης αποζημίωσης.

Πίνακας αποζημίωσης υπαλλήλων σε περίπτωση απόλυσης
 Σύμφωνα με τους Ν.2112/1920, Ν.3198/1955 και τον νέο Νόμο 3863/2010

ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (στον ίδιο εργοδότη)	ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ (τακτικές αποδοχές)	ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ	
		Χρόνος προειδοποίησης	Ποσόν αποζημίωσης
2 μήνες 1 έτος	1 μηνός	1 μην.	1/2 μηνός
1 έτος συμπληρωμένο	2 μηνών	1 μην.	1 μηνός
2 ετών συμπληρωμένα	2 μηνών	2 μην.	1 μηνός
3 ετών συμπληρωμένα	2 μηνών	2 μην.	1 μηνός
4 ετών συμπληρωμένα	3 μηνών	2 μην.	1 1/2 μηνών
5 ετών συμπληρωμένα	3 μηνών	3 μην.	1 1/2 μηνών
6 ετών συμπληρωμένα	4 μηνών	3 μην.	2 μηνών
7 ετών συμπληρωμένα	4 μηνών	3 μην.	2 μηνών
8 ετών συμπληρωμένα	5 μηνών	3 μην.	2 1/2 μηνών
9 ετών συμπληρωμένα	5 μηνών	3 μην.	2 1/2 μηνών
10 ετών συμπληρωμένα	6 μηνών	4 μην.	3 μηνών
11 ετών συμπληρωμένα	7 μηνών	4 μην.	3 1/2 μηνών
12 ετών συμπληρωμένα	8 μηνών	4 μην.	4 μηνών
13 ετών συμπληρωμένα	9 μηνών	4 μην.	4 1/2 μηνών
14 ετών συμπληρωμένα	10 μηνών	4 μην.	5 μηνών
15 ετών συμπληρωμένα	11 μηνών	5 μην.	5 1/2 μηνών
16 ετών συμπληρωμένα	12 μηνών	5 μην.	6 μηνών
17 ετών συμπληρωμένα	13 μηνών	5 μην.	6 1/2 μηνών
18 ετών συμπληρωμένα	14 μηνών	5 μην.	7 μηνών
19 ετών συμπληρωμένα	15 μηνών	5 μην.	7 1/2 μηνών
20 ετών συμπληρωμένα	16 μηνών	6 μην.	8 μηνών
21 ετών συμπληρωμένα	17 μηνών	6 μην.	8 1/2 μηνών
22 ετών συμπληρωμένα	18 μηνών	6 μην.	9 μηνών
23 ετών συμπληρωμένα	19 μηνών	6 μην.	9 1/2 μηνών
24 ετών συμπληρωμένα	20 μηνών	6 μην.	10 μηνών
25 ετών συμπληρωμένα	21 μηνών	6 μην.	10 1/2 μηνών
26 ετών συμπληρωμένα	22 μηνών	6 μην.	11 μηνών
27 ετών συμπληρωμένα	23 μηνών	6 μην.	11 1/2 μηνών
28 ετών συμπληρωμένα	24 μηνών	6 μην.	12 μηνών

Πίνακας αποζημίωσης εργατοτεχνιτών
(Σύμφωνα με την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2006 -2007 άρθρο 3)

ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ
2 μήνες έως 1 έτος	5 ημερομίσθια
1 έτος έως 2 έτη	7 ημερομίσθια
2 έτη έως 5 έτη	15 ημερομίσθια
5 έτη έως 10 έτη	30 ημερομίσθια
10 έτη έως 15 έτη	60 ημερομίσθια
15 έτη έως 20 έτη	100 ημερομίσθια
20 έτη έως 25 έτη	120 ημερομίσθια
25 έτη έως 30 έτη	145 ημερομίσθια
από 30 έτη και άνω	165 ημερομίσθια

Τρόπος απόλυσης

Εάν πρόκειται για **υπάλληλο**, ο εργοδότης έχει τη δυνατότητα να προβεί σε απόλυση με δύο τρόπους, είτε με προειδοποίηση, είτε με έκτακτη καταγγελία σύμβασης εργασίας (δηλαδή χωρίς προειδοποίηση). Η επιλογή του ενός ή του άλλου τρόπου ανήκει στη βούληση του εργοδότη. Ενώ αντίθετα αν πρόκειται για **εργατοτεχνίτη**, οφείλεται ολόκληρη η αποζημίωση είτε απολυθεί με προμύνηση είτε όχι.

Απόλυση χωρίς προειδοποίηση

Όπως αναφέρεται παραπάνω, εάν η καταγγελία της σύμβασης εργασίας γίνει χωρίς προειδοποίηση, ο εργοδότης υποχρεούται να καταβάλλει ολόκληρη την αποζημίωση που οφείλεται όπως καθορίζει ο Ν.2112/1920.

Απόλυση με προειδοποίηση

Εάν η καταγγελία σύμβασης γίνει ύστερα από προειδοποίηση, ο εργοδότης υποχρεούται: να γνωρίσει με έγγραφο στο μισθωτό ότι, η υπάρχουσα σύμβαση εργασίας θα λυθεί μετά την πάροδο του χρόνου προειδοποίησης. Κρίνεται σκόπιμο και στην πράξη εφαρμόζεται η ημερομηνία της απόλυσης, δηλαδή η

λήξη του χρόνου προειδοποίησης, να καθορίζεται επακριβώς, π.χ. 18 Οκτωβρίου 2009. Στην περίπτωση αυτή ο εργοδότης έχει υποχρέωση κατά την ημέρα που ορίστηκε ως λύση της σύμβασης εργασίας (ημέρα απόλυσης), να καταβάλει το μισό (1/2) μόνο της νόμιμης αποζημίωσης.

Προϋποθέσεις για το ταμείο ανεργίας:

Αν επιδοτείται για πρώτη φορά:

Για να δικαιούται ο εργαζόμενος να επιδοτηθεί από το ταμείο ανεργίας πρέπει να έχει πραγματοποιήσει 80 ημέρες εργασίας κατ' έτος στα δύο προηγούμενα χρόνια πριν την επιδότησή του. Το τελευταίο όμως 14μηνο πρέπει να έχει συμπληρώσει 125 ημέρες εργασίας, χωρίς να υπολογίζονται τα ημερομίσθια του τελευταίου διμήνου.

Επίσης επίδομα ανεργίας παίρνει και ο ασφαλισμένος που έχει πραγματοποιήσει 200 ημέρες εργασίας στα τελευταία δύο χρόνια πριν την απόλυσή του (χωρίς να υπολογίζονται τα ημερομίσθια του τελευταίου διμήνου) από τις οποίες 80 ημέρες το λιγότερο σε κάθε χρόνο.

Αν επιδοτείται για δεύτερη φορά:

Να έχει πραγματοποιήσει 125 ημέρες εργασίας το τελευταίο 14μηνο πριν την απόλυσή του χωρίς να υπολογίζονται τα ημερομίσθια του τελευταίου διμήνου.

Δικαιολογητικά:

- 1) Καταγγελία της σύμβασης
- 2) Ένσημα τελευταίας διετίας
- 3) Εκκαθαριστικό Σημείωμα Εφορίας τρέχοντος έτους
- 4) Αστυνομική Ταυτότητα
- 5) Βιβλιάριο ασθενείας

Ο ενδιαφερόμενος πρέπει να προσκομίσει τα παραπάνω στοιχεία στον Ο.Α.Ε.Δ. της περιοχής του, το αργότερο σε 60 ημέρες από την απόλυσή του.

ΑΣΘΕΝΕΙΑ

Ποια είναι τα όρια βραχείας ασθένειας;

Ως “βραχεία διάρκεια” ασθένεια, βάσει του Ν.4558/30, θεωρείται αυτή που διαρκεί, πάντα στον ίδιο εργοδότη από:

- Ένα μήνα για όσους υπηρετούν μέχρι 4 χρόνια
- Τρεις μήνες για όσους υπηρετούν από 4 μέχρι 10 χρόνια
- Τέσσερις μήνες για όσους υπηρετούν από 10 μέχρι 15 χρόνια
- Έξι μήνες για όσους υπηρετούν από 15 χρόνια και πάνω

Η έννοια της παραπάνω διάταξης είναι ότι ο εργοδότης δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρήσει ως οικειοθελή αποχώρηση την απουσία του εργαζομένου μέσα στα παραπάνω χρονικά όρια και για τους παραπάνω λόγους, ασθένεια, λοχεία.

Πώς πληρώνεται η ασθένεια;

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Α.Ν 178/1967 σε περίπτωση απουσίας για 1-3 ημέρες από την εργασία συνεπεία ασθένειας, για τις οποίες δεν καταβάλλεται επίδομα από το ΙΚΑ, ο εργοδότης έχει υποχρέωση να καταβάλλει μόνο το μισό του ημερομισθίου ή του ανάλογου ημερήσιου μισθού. Αντίθετα αν η ασθένεια διαρκέσει πάνω από 3 ημέρες π.χ. 12 ημέρες, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει από το ΙΚΑ επίδομα μόνο για τις 9 ημέρες της ασθένειας του, γιατί αφαιρείται ο 3ήμερος χρόνος αναμονής. Έτσι ο εργοδότης έχει υποχρέωση να καταβάλλει, για μεν τις 3 πρώτες ημέρες το μισό (1/2) μόνο του ημερομισθίου ή του ανάλογου ημερήσιου μισθού, για δε τις υπόλοιπες 9 ημέρες τη διαφορά μεταξύ του ημερομισθίου και του επιδόματος ασθένειας που καταβάλλει το ΙΚΑ.

Σε περίπτωση που ο μισθωτός ασθενήσει και απέχει από την εργασία του για διάστημα μέχρι 3 ημέρες οσοδήποτε φορές μέσα στο έτος δεν δικαιούται να λάβει επίδομα ασθένειας από το ΙΚΑ, αλλά υπολογίζεται ο χρόνος αυτός σαν χρόνος αναμονής, για άλλη ασθένεια.

ΔΩΡΑ ΕΟΡΤΩΝ

- 1) Όλοι οι μισθωτοί που αμείβονται με μισθό ή με ημερομίσθιο, δικαιούνται από τους εργοδότες τους:
 - α) Επίδομα εορτών Χριστουγέννων ίσο με ένα μηνιαίο μισθό για τους αμειβόμενους με μισθό και με 25 ημερομίσθια για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο.
 - β) Επίδομα εορτών Πάσχα ίσο με μισό μηνιαίο μισθό για τους αμειβόμενους με μισθό και με 15 ημερομίσθια για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο.
- 2) Τα παραπάνω επιδόματα καταβάλλονται στο ακέραιο εφ' όσον η σχέση εργασίας των μισθωτών με τον εργοδότη είχε διάρκεια ολόκληρη τη χρονική περίοδο, στην μεν περίπτωση του επιδόματος εορτών Πάσχα από 1ης Ιανουαρίου μέχρι 30ης Απριλίου, στη δε περίπτωση του επιδόματος εορτών Χριστουγέννων από 1ης Μαΐου μέχρι 31ης Δεκεμβρίου κάθε χρόνου.

Όσοι από τους παραπάνω μισθωτούς δεν έχουν συμπληρώσει το παραπάνω χρονικό διάστημα, δικαιούνται:

- α) Σαν επίδομα εορτών Χριστουγέννων, ποσό ίσο με 2/25 του μηνιαίου μισθού ή (2) ημερομίσθια, ανάλογα με το συμφωνημένο τρόπο αμοιβής, για κάθε δεκαεννιά μέρες (19) ημερολογιακές ημέρες χρονικό διάστημα διάρκειας της εργασιακής σχέσης.
 - β) Σαν επίδομα εορτών Πάσχα ποσό ίσο με 1/15 του μισού μηνιαίου μισθού ή ένα ημερομίσθιο, ανάλογα με το συμφωνημένο τρόπο αμοιβής, για κάθε 8 ημερολογιακές ημέρες χρονικό διάστημα διάρκειας της εργασιακής σχέσης.
 - γ) Για χρονικό διάστημα μικρότερο του 19ημέρου ή του 8ημέρου, αντίστοιχα καταβάλλεται ανάλογο κλάσμα όπου υπολογίζεται το επίδομα Χριστουγέννων & Πάσχα.
- 3) Δώρο εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα ανάλογο με το χρόνο που διήρκεσε η εργασιακή σχέση, δικαιούνται και οι μισθωτοί που έχουν αποχωρήσει από την εργασία τους, πριν από τις παραπάνω γιορτές είτε γιατί απολύ-

θηκαν από τον εργοδότη τους, είτε γιατί αποχώρησαν οικειοθελώς,

Χρόνος που συνυπολογίζεται στα Δώρα Πάσχα & Χριστουγέννων;

- 1) Συνυπολογίζεται ο χρόνος της υποχρεωτικής αποχής από την εργασία των γυναικών πριν και μετά τον τοκετό.
- 2) Οι άδειες των σπουδαστών για συμμετοχή τους στις εξετάσεις.
- 3) Οι μισθωτοί που απουσίασαν λόγω ασθένειας δικαιούνται να υπολογίσουν ολόκληρο το χρόνο ασθένειάς τους αφαιρώντας μόνο τις ημέρες για τις οποίες έλαβαν επίδομα ασθένειας από το Ασφαλιστικό τους Ταμείο.

Παράδειγμα: Αν ένας μισθωτός απουσίασε από την εργασία του λόγω ασθένειας 50 μέρες και πήρε επίδομα ασθένειας από το Ασφαλιστικό του Ταμείο μόνο για 30 ημέρες, θα αφαιρεθούν από το χρονικό διάστημα της εργασιακής σχέσης μόνο οι 30 ημέρες για τις οποίες επιδοτήθηκε και όχι οι 50.

Χρόνος που δεν συνυπολογίζεται στα Δώρα Πάσχα & Χριστουγέννων;

- 1) Δεν υπολογίζονται οι μέρες κατά τις οποίες ο μισθωτός απείχε από την εργασία του αδικαιολόγητα ή λόγω άδειας χωρίς αποδοχές.
- 2) Δεν λαμβάνεται υπ' όψιν για τον υπολογισμό δώρων εορτών το διάστημα της απουσίας των εργαζομένων για συνδικαλιστική δραστηριότητα, δηλαδή ο χρόνος της συνδικαλιστικής άδειας.
- 3) Σχετικά με την απεργία η δικαστηριακή νομολογία δέχεται ότι οι ημέρες της απεργίας δεν υπολογίζονται στο χρόνο διάρκειας της εργασιακής σχέσης, γιατί η αποχή του μισθωτού οφείλεται σε δική του θέληση και δεν μπορεί επομένως να χαρακτηριστεί σαν δικαιολογημένη απουσία, το ίδιο ισχύει και με τις στάσεις εργασίας.

Χρόνος καταβολής Δώρων Πάσχα & Χριστουγέννων

Τα δώρα καταβάλλονται στους δικαιούχους για μεν τα Χριστούγεννα την **21η Δεκεμβρίου**, για δε το Πάσχα τη **Μεγάλη Τετάρτη** κάθε έτους. Νοείται βέβαια ότι δεν υπάρχει δέσμευση για τον εργοδότη να καταβάλλει το δώρο νωρίτερα απ' αυτές τις ημερομηνίες. Τα δώρα εορτών σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να καταβληθούν σε είδος, αλλά μόνο σε χρήμα.

Πώς υπολογίζονται τα Δώρα;

Όπως και παραπάνω αναφέραμε τα δώρα εορτών υπολογίζονται με βάση τις αποδοχές που πραγματικά καταβάλλονται στους μισθωτούς κατά την 10η Δεκεμβρίου κάθε χρόνο για το δώρο των Χριστουγέννων και την 15η ημέρα πριν το Πάσχα για το Δώρο του Πάσχα. Σε περίπτωση που η εργασιακή σχέση έχει λυθεί πριν από τις παραπάνω ημερομηνίες τα δώρα εορτών υπολογίζονται με βάση τις αποδοχές που καταβάλλονταν την ημέρα που λύθηκε η εργασιακή σχέση. Σαν καταβαλλόμενος μισθός ή ημερομίσθιο νοείται το σύνολο των τακτικών αποδοχών του μισθωτού.

Στην έννοια των τακτικών αποδοχών περιλαμβάνονται:

- α)** Ο συμβατικός ή ο νόμιμος μηνιαίος μισθός ή ημερομίσθιο, και
- β)** Οποιαδήποτε άλλη παροχή σε χρήμα ή σε είδος (λ.χ. τροφή, κατοικία), εφ' όσον καταβάλλεται από τον εργοδότη σαν αντάλλαγμα της παρεχόμενης από τον μισθωτό εργασίας, τακτικά κάθε μήνα ή κατ' επανάληψη περιοδικά σε ορισμένα διαστήματα του χρόνου.

Παράλληλα έχουν κριθεί (με διάφορες δικαστικές αποφάσεις), ότι αποτελούν τακτικές αποδοχές και οι εξής παροχές:

- Το επίδομα αδείας. Για να τον υπολογισμό στο δώρο της αναλογίας για το επίδομα αδείας θα πολλαπλασιασθεί το συνολικό ποσό του δώρου που δικαιούται ο μισθωτός επί τον συντελεστή 0,041666.
- Η αμοιβή για εργασία την Κυριακή και σε εξαιρετικές γιορτές ή σε νυκτερινές ώρες, εφ' όσον η απασχόληση είναι τακτική και μόνιμη.
- Η αξία του χορηγούμενου γάλατος ημερησίως.
- Η πρόσθετη αμοιβή που δίνεται από τον εργοδότη οικειοθελώς για μεγαλύτερη παραγωγική απόδοση (πριμ), όταν επαναλαμβάνεται για μεγάλο χρονικό διάστημα και σε τακτά χρονικά διαστήματα.
- Τα φιλοδωρήματα που δίνονται στους μισθωτούς από τρίτους.
- Τα οδοιπορικά έξοδα, όταν δεν εξαρτώνται από την πραγματοποίηση υπηρεσιακών μετακινήσεων, δεν υπόκεινται σε απόδοση λογαριασμού και δεν διακόπτονται κατά τη διάρκεια ασθένειας ή άδειας.

- Η αμοιβή της νόμιμης υπερωρίας, εφ’ όσον παρέχεται τακτικά.
- Η αμοιβή της υπερεργασίας, εφ’ όσον η εργασία αυτή πραγματοποιείται τακτικά.
- Η αμοιβή από προμήθειες
- Το επίδομα μη απουσίας (τακτικότητας)
- Το επίδομα κατοικίας
- Το επίδομα ισολογισμού, εφόσον καταβάλλεται τακτικά κάθε χρόνο.

Δε θεωρείται ως τακτικές αποδοχές και συνεπώς δε συμπεριλαμβάνεται το πριμ παραγωγικότητας το οποίο χορηγείται με την προϋπόθεση της επίτευξης ορισμένου σκοπού και με την επιφύλαξη της περικοπής του οποτεδήποτε.

ΔΟΜΗ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ & ΑΝΕΡΓΩΝ**

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ	ΦΑΞ	E-MAIL	WEB SITE
Δήμου Αγίων Αναργύρων	Λ. Δημοκρατίας & Ι. Μέρλα, 13 561	210-26.92.016	210.26.11.683	paratiritirio_ergasias@0087.syzefxis.gov.gr	www.agan.gov.gr
Δήμου Αργυρούπολης	Κύπρου 97 164 51	210-99.56.956	210-99.37.703	ipostirixi@otenet.gr	www.argyroupoli.gr
Εργατικού Κέντρου Ν. Κοζάνης	Ν.Πλακοπιτή & Ζαφειράκη 4 50 100 Κοζάνη	24610-49.573	24610-49.573	kepea@eknockz.gr	www.eknockz.gr
Εργατικού Κέντρου Ν.Φλώρινας	Ηπείρου 28 53 100 Φλώρινα	23850-46.903	23850-22.496	kepea@ekf.gr	www.ekf.gr
Δήμου Χαλανδρίου	Αγίου Γεωργίου 30, 152 34	210-68.01.634	210-68.01.634	ergasia.an@yahoo.com	www.halandri.gr
Νομαρχίας Χίου	Πολυτεχνείου 1, 82 100 ΧΙΟΣ	22710-44.262	22710 40567	chiosapa@otenet.gr	www.chiosjobs.gr

ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ & ΑΝΕΡΓΩΝ

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΕΣ

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ	FAX	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΔΕΗ (ΓΕΝΟΠ - ΔΕΗ)	ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 73 - 75 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.31.781 210 52.35.361	210 52.35.996	main@genop.gr
ΝΕΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΔΕΗ (ΝΟΠ - ΔΕΗ)	ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 79 - 81 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.29.341	210 52.24.748	
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΟΑΣΕ)	ΒΗΣΑΡΙΩΝΟΣ 9 & ΣΙΝΑ 106 72 ΑΘΗΝΑ	210 36.16.572 210 36.16.578 210 36.16.579	210 36.47.284	
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΤΟΥΠΑΛΛΗΛΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ (ΟΒΕΣ)	ΚΑΝΙΓΓΟΣ 31 106 82 ΑΘΗΝΑ	210 33.04.120-2	210 38.25.322	info@obes.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ & ΕΙΔΙΚΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΕΙ	ΔΗΜ. ΜΑΛΑΓΑΡΔΗ 73 181 20 ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ	210 46.72.147	210 49.49.813 υπ' όψη Πρ.	
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡ/ΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΚΑΖΙΝΟ (ΟΕΣΙΚ)	Πλ. ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ 5 104 34 ΑΘΗΝΑ	210 82.22.942	210 82.22.942	oesik@otenet.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓ/ΝΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΖΑΧΑΡΕΩΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 41 546 23 ΘΕΣ/ΝΙΚΗ	231 0 296.415 231 0 261.898	231 0 261.896	Oebze@Hotmail.com
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΕΗ (ΟΜΕ - ΔΕΗ)	ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 42 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.45.442 210 52.47.131	210 52.38.079 210 52.24.786	pep@otenet.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΠΝΟ- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΚΑΘ. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ 1 185 31 ΠΕΙΡΑΙΑΣ	210 41.77.130 210 41.77.393	210 41.77.393	oekae@yahoo.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓ/ΝΩΝ ΚΛΩΣΤΟΨΥΦ/ΡΓΙΑΣ ΙΜΑΤΙΣΜΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΟΕΚΙΔΕ)	ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 37 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.20.306 210 52.27.532	210 52.21.532	oekide1993@yahoo.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓ/ΝΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΛΙΓΝΥΤ/ΧΕΙΩΝ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΟΕΜΑΛΕ)	ΗΠΕΙΡΟΥ 42 104 33 ΑΘΗΝΑ	210 82.19.994		
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΟΤΕ (ΟΜΕ-ΟΤΕ)	ΣΤΑΔΙΟΥ 15 105 61 ΑΘΗΝΑ	210 33.02.121-4 210 33.02.125	210 32.40.699	info@ome-ote.gr

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ	FAX	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖ. ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ & ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΠΑΓΓ. ΕΛΛΑΔΟΣ (ΟΕΦΣΕ)	ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 56 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.38.779 210 52.32.723	210 52.47.494	
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 4 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.43.531 210 52.49.636	210 52.30.016	
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΤΩΝ & ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΣΟΛΩΜΟΥ 59 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.33.868	210 52.40.814	
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΤΩΝ ΧΗΜΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΟΕΧΒΕ)	ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 43 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.24.674	210 52.24.674	
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΟΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΕΡΑΜΙΚΗΣ & ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 58 104 38 ΑΘΗΝΑ	210 52.32.757	210 52.32.757	
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΠΩΛΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΓΕΡΑΝΙΟΥ 13 105 52 ΑΘΗΝΑ	210 52.27.615	210 52.44.865	ENEFATH@pathfinder.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΘΥΡΩΡΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 47 104 37 ΑΘΗΝΑ	210 52.25.349	210.52.25.349	
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΟΙΕΛΕ)	ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 13 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.30.819 210 52.38.148	210 52.30.819	
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΟΙΥΕ)	ΨΑΡΩΝ 2 (Πλ. Καραϊσκάκη) 104 37 ΑΘΗΝΑ	210 52.39.766 210 52.39.001	210.52.31.619	www.oiye.gr oiye@mail.otenet.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΟΜΕ-ΟΤΕ)	ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ 34 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.25.266 210 52.24.337	210 52.24.337	konstantinidisioannis@europ.com
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΘΕΡΜΑΣΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΣΟΛΩΜΟΥ 65 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.33.503	210.5233503	omtellados@yahoo.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΤΥΠΟΥ & ΧΑΡΤΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΣΟΛΩΜΟΥ 65 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.44.901 210 52.36.838	210 52.36.838	omtvx@otenet.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ & ΞΥΛΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 37 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.22.882 210 52.26.936	210 52.26.936	

ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ & ΑΝΕΡΓΩΝ

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ	FAX	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ & ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΖΗΝΩΝΟΣ 7 - 9 104 31 ΑΘΗΝΑ	210 52.43.785 210 52.25.234	210 52.39.655	omoikel5@otenet.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΡΟΣ/ΚΟΥ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ (ΟΠΑΜ)	Μ. ΜΠΟΤΣΑΡΗ 55 & ΚΑΛΛΙΡΟΗΣ 117 43 ΑΘΗΝΑ	210 92.30.057 210 92.32.205	210 92.47.303	opam@vivodinet.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ (ΟΠΑΣΘ)	ΕΡΜΟΥ 18 146 24 ΘΕΣ/ΝΙΚΗ	231 0 230.244 231 0 287.449	231 0 230.244	
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΟΜΕ-ΕΥΔΑΠ)	ΖΗΝΩΝΟΣ 4 104 31 ΑΘΗΝΑ	210 52.32.177 210 52.26.801	210 52.39.037	omeeydap@otenet.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΡΓ. ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 83 - ΠΛΑΤΕΙΑ ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ	210 88.38.390	210 88.38.203	www.stye.gr/OSETEE osetee@stye.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΟΣΝΙΕ)	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 27 104 33 ΑΘΗΝΑ	210 82.24.463 210 82.33.002	210 82.33.002	osnie@otenet.gr
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΠΡΟΣ/ΚΟΥ ΕΡΤ (ΠΟΣΠ-ΕΡΤ)	ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 432 153 42 ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	210 60.66.826-8	210 60.12.990	pospert@ert.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ)	ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 23 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.29.442 210 52.29.907	210 52.29.907	
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΑΜΕΡΙΚΗΣ 6 106 71 ΑΘΗΝΑ	210 36.37.726 210 36.23.583	210 36.02.101	
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΟΣΕΓΟ)	ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 48 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.29.232 210 52.43.307	210 52.21.126	osego@otenet.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΤΕΛΕΤΩΝ (ΟΣΕΤ)	ΕΥΓ. ΒΟΥΛΓΑΡΗ 8 116 36 ΑΘΗΝΑ	210 92.25.364 210 92.30.978	210 92.30.097	
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ (ΟΣΠΑ)	ΖΑΝ ΜΩΡΕΑΣ 40 117 45 ΑΘΗΝΑ-ΦΙΞ	210 92.38.171 210 92.17.447	210 92.19.373	ospa@otenet.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΡΑΠΕΖ/ΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΟΤΟΕ)	ΒΗΣΑΡΙΩΝΟΣ 9 & ΣΙΝΑ 106 72 ΑΘΗΝΑ	210 36.47.668 210 36.47.742	210 36.40.429	www.otoe.gr hanioti@otoe.gr

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ	FAX	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΥΠΑΛΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΟΥΠΑΕ)	ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 51 104 37 ΑΘΗΝΑ	210 52.26.057 210 52.41.683	210 52.35.944	
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΛΙΜΑΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΟΜΥΛΕ)	ΤΕΡΜΑ ΟΔ. ΚΑΝΑΡΗ μόνιμες δεξαμεν.ΟΛΠ 186 48 ΠΕΙΡΑΙΑΣ	210 46.30.446 210 46.14.763	210 46.14.655	
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΣΦΑΛ. ΕΛΛΑΔΟΣ (ΟΜΥΠΑΕ)	ΛΕΩΦ. ΑΘΗΝΩΝ 344 124 62 ΧΑΙΔΑΡΙ	210 53.25.146	210 53.25.159	grammateia@omypae.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΟΦΕ)	ΣΑΠΦΟΥΣ 18 105 53 ΑΘΗΝΑ	210 32.47.257 210 32.13.894 210 32.14.722	210 32.14.961	ofe@hol.gr
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧΑΝΟΔΗΓΩΝ & ΓΕΩΤΡΥΠΑΝΙΣΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 85 104 38 ΑΘΗΝΑ	210 52.37.318	210 52.27.823	omosp@oxmge.gr
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΚΑΠΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ (ΠΚΟ)	ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 43 546 24 ΘΕΣ/ΝΙΚΗ	231 0 279.833 231 0 287.448	231 0 222.741	
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΝΔΙΚΑΤΩΝ ΕΡΓΑΤ/ΛΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ (ΠΟΣΕΜ)	ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ & ΣΑΠΦΟΥΣ 18 10553 ΑΘΗΝΑ	210 32.16.869 210 32.17.123	210 32.17.909	
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΝΑΥΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ (ΠΝΟ)	ΑΚΤΗ ΜΙΑΟΥΛΗ 47 - 49 185 36 ΠΕΙΡΑΙΑΣ	210 42.93.039 210 42.92.958-9	210 42.93.040	gram@pno.gr
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜ. ΑΡΤΕΡΓΑΤΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΠΑΓΓ. & ΕΡΓ.ΣΤΟ ΚΥΚΛΩΜΑ “ΣΤΑΡΙ-ΑΛΕΥΡΙ-ΨΩΜΙ”	ΑΝΑΞΑΓΟΡΑ 1 105 52 ΑΘΗΝΑ	210 52.25.549	210 52.46.410	
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΛΙΕΡΓΑΤΩΝ	ΣΟΛΩΜΟΥ 65 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.26.845	231 0 442.240	
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΩΝ ΠΟΤΩΝ	ΦΙΛΙΠΠΟΥ 43 546 31 ΘΕΣ/ΝΙΚΗ	231 0 233.862 231 0 227.651	231 0 250.943	poeepth@otenet.gr
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΠΑΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ	ΣΑΤΩΒΡΙΑΝΔΟΥ 29 104 31 ΑΘΗΝΑ	210 52.46.762	210 52.46.762	
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 13 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 80.44.812 210 52.38.148 210 53.23.129	210 52.30.819	marg@acn.gr

ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ & ΑΝΕΡΓΩΝ

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ	FAX	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΙΝΗΜ/ΦΟΥ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ & ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΠΑΓΓ. (ΠΟΕΚΤ)	ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 96 - 98 106 77 ΑΘΗΝΑ	210 38.06.856 210 38.19.396	210 38.19.396	
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖ/ΩΝ ΣΤΑ ΠΕΤΡ/ΔΗ, ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΤΗ ΧΗΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	ΣΩΝΙΕΡΟΥ 18 104 38 ΑΘΗΝΑ	210 52.36.118 210 52.44.218	210 52.33.581	poedxb@otenet.gr
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖ. ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧ. ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΥΕΥΣΗΣ (ΠΟΕ-ΔΕΥΑ)	Μ. ΚΑΡΑΚΩΣΤΗ 15 591 00 ΒΕΡΟΙΑ	2331 0 20.530 2331 0 20.180	2331 0 20.530 2331 0 20.180	poe_deya@hotmail.com
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΕΘΝ. ΜΑΚΑΡΙΟΥ 3 185 47 Ν. ΦΑΛΗΡΟ	210 48.93.000 210 48.93.149	210 48.93.150 210 41.23.889	
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΟΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΡΕΑΤΟΣ "Η ΕΝΩΣΙΣ" (ΠΟΕΚ)	ΚΛΕΙΣΘΕΣΣΟΥΣ 15 10552 ΑΘΗΝΑ	210 32.41.997	210 32.41.997	
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΟΥΠΑΛ/ΩΝ ΜΕΤΑΛΛΟΥ (ΠΟΕΜ)	ΟΜ. ΣΚΥΛΙΤΣΗ 6 185 31 ΠΕΙΡΑΙΑΣ	210 41.74.159 210 41.32.382	210 41.74.781	poem@otenet.gr
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓ/ΩΝ & ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΤΡΟΦ. & ΠΟΤΩΝ	ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 26 105 52 ΑΘΗΝΑ	210 52.21.137 210 52.38.163	210 52.38.163	poeygtp@otenet.gr
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΠΙΣΤΙΤΣΜΟΥ & ΥΠΑΛ/ΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓ/ΩΝ	ΣΟΛΩΝΟΣ 87 - 89 106 79 ΑΘΗΝΑ	210 36.37.767 210 36.37.756 210 36.37.907	210 36.37.456	
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ.	ΣΟΛΩΜΟΥ 65 104 32 ΑΘΗΝΑ	210.5234017 210.5245806	210 52.34.017 210 52.45.806	
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΘΕΑΜΑΤΟΣ ΑΚΡΟΑΜΑΤΟΣ (ΠΟΘΑ)	ΣΟΛΩΜΟΥ 65 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.35.764 210 52.28.770	210 52.28.770	
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ (ΠΟΙΕ)	ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 56 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.89.516 210 52.24.070	210.52.89.585 210.52.35.331	poie@otenet.gr
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΛΟΓΙΣΤΩΝ (ΠΟΛ)	ΚΑΝΙΓΓΟΣ 27 106 82 ΑΘΗΝΑ	210 38.10.081	210 38.01.227	pol@otenet.gr

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ	FAX	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΜΥΛΕΡΓΑΤΟΥΠΑΛΛΗΛΩΝ & ΜΑΚΑΡΟΝΟΤΕΧΝΙΤΩΝ	Δ. ΣΚΥΛΙΤΣΗ 19 185 33 ΠΕΙΡΑΙΑΣ	210 41.27.161 261 0 423.171 261 0 990.606	210 41.27.161 261 0 990.606	
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΡΟΣ/ΚΟΥ ΟΡΓΑΝ. ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΠΟΠ-ΟΤΑ)	ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 26 105 52 ΑΘΗΝΑ	210 52.28.155	210 52.03.616	popota@otenet.gr
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ (ΠΟΣ)	ΚΑΝΙΓΓΟΣ 6 106 77 ΑΘΗΝΑ	210 38.38.133 210 38.38.197	210 38.42.188	fechemin@otenet.gr
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΜΒΑΣΙΟΥΧΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ ΔΙΑΣΩΣΗΣ (Π.Ο.Σ.ΠΟΥ.Δ.) ΤΡΕΙΣ ΠΑΙΔΕΣ ΕΝ ΚΑΜΙΝΩ	ΧΡ. ΜΩΡΑΪΤΟΥ 43 191 00 ΜΕΓΑΡΑ	2296 0 25.735 2296 0 28.011	2296 0 28.011	pospid@gmail.com
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ (ΠΟΣΕΙΝ)	ΤΣΟΧΑ 36 115 21 ΑΘΗΝΑ	210 64.26.017	210 64.26.017	
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΕΡΓ. ΣΕ ΨΥΓΕΙΑ ΔΙΑΛΟΓΗΤΗΡΙΑ ΚΟΝΣ/ΠΟΙΑ & ΛΟΙΠ. ΣΥΝΑΦ. ΚΛΑΔΟΥΣ	ΣΤΕΝΙΜΑΧΟΥ 20 582 00 ΕΔΕΣΣΑ	2381 0 20.431		
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ (ΠΟΣΤ)	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 11-15 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.00.301-4	210 52.25.748	post@postnet.gr
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΥΠΑΛ. ΠΡΟΣ/ΚΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΟΥΠΑ)	ΔΕΛΗΓΙΩΡΓΗ 26 104 37 ΑΘΗΝΑ	210 52.25.960	210 52.34.920	
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ	26ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 43 546 27 ΘΕΣ/ΝΙΚΗ	2310 52.45.20	231 0 552.194	goevthes@the.forthnet.gr
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ (ΠΟΕΙΔΔ)	ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 13 104 32 ΑΘΗΝΑ	210 52.25.158 210 52.27.237	210 52.26.705	

